

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
Národnej rady
Slovenskej republiky

Číslo: 1650/2008

583

S P R Á V A

o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu
Slovenskej republiky za rok 2007

Správa sa predkladá
na základe § 5 ods. 5 zákona
NR SR č. 39/1993 Z. z.
o Najvyššom kontrolnom úrade
Slovenskej republiky v znení
neskorších predpisov

Materiál predkladá:

J á n J a s o v s k ý
predseda
Najvyššieho kontrolného úradu
Slovenskej republiky

Bratislava marec 2008

Obsah

Zoznam skratiek	4
Úvod	5
1 Kontrolná činnosť NKÚ SR za rok 2007	6
1.1 Zameranie kontrolnej činnosti	6
1.2 Kontrolné zistenia a poznatky	8
1.2.1 Výsledky kontrol vo výdavkovej časti verejného rozpočtu	9
1.2.1.1 Kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom	9
1.2.1.2 Tematické kontrolné akcie	10
A Kontroly hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu SR vyčlenenými na plnenie vybraných programov a dodržiavania zásad programového rozpočtovania	10
B Kontroly poskytovania a účinnosti použitia dotácií zo štátneho rozpočtu	11
C Tematické kontrolné akcie zamerané na sociálnu pomoc, prevod nehnuteľného a hnutel'ného majetku štátu, na vytváranie núdzových zásob ropy a na činnosti vykonávané vo verejnom záujme	12
1.2.2 Výsledky kontrol európskych fondov	14
1.2.3 Výsledky kontrol v príjmovej časti verejného rozpočtu	16
1.2.4 Výsledky kontrol v oblasti samosprávy	18
1.2.5 Kontrolné akcie zamerané na kontrolu výkonnosti	20
1.2.6 Výsledky spoločných medzinárodných kontrol	21
1.2.7 Výsledky kontrol plnenia opatrení prijatých na základe predchádzajúcich kontrol	22
1.3 Charakteristika realizácie výsledkov kontrol	23
2 Ostatné činnosti NKÚ SR	25
2.1 Stanoviská a správa NKÚ SR pre NR SR	25
2.2 Činnosť NKÚ SR ako orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci a certifikačného orgánu	25
2.2.1 Vyhlásenia o ukončení pomoci k projektom ISPA/Kohézny fond	25
2.2.2 Certifikáty ročného zúčtovania programov	26
2.3 Plnenie funkcie audítora EUROSAI	26
2.4 Súčinnosť NKÚ SR s Európskym dvorom audítorov	26
2.5 Určenie audítora ročnej účtovnej závierky NBS	26
2.6 Súčinnosť s orgánmi činnými v trestnom konaní	27
2.7 Stanoviská a odporúčania NKÚ SR v pripomienkovom konaní	27
2.8 Vybavovanie podaní fyzických osôb a právnických osôb	28
2.9 Styk s verejnosťou	30
2.10 Medzinárodné aktivity	31
3 Hospodárenie a ľudské zdroje	33
3.1 Rozpočtové hospodárenie NKÚ SR v roku 2007	33
3.2 Vnútorý audit	35
3.3 Ľudské zdroje	35

4	Aktivity NKÚ SR plánované na rok 2008	36
	Z á v e r	37
	Príloha – Organizačná štruktúra NKÚ SR	38

Zoznam skratiek

EAGGF	Európsky poľnohospodársky riadiaci a garančný fond
EÚ	Európska únia
EUROSAI	Európska organizácia najvyšších kontrolných inštitúcií
ECDL	Európsky vodičský preukaz na počítače
EDA	Európsky dvor audítorov
FNM SR	Fond národného majetku Slovenskej republiky
HDP	Hrubý domáci produkt
INTOSAI	Medzinárodná organizácia najvyšších kontrolných inštitúcií
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MŠ SR	Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
NBS	Národná banka Slovenska
NKI	najvyššie kontrolné inštitúcie
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
SAPARD	Špeciálny program pomoci pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
SR	Slovenská republika
SŠHR SR	Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky
Ústava	zákon č. 460/1992 Zb. v znení ústavných zákonov
vláda	Vláda Slovenskej republiky
VÚC	vyšší územný celok
zákon o NKÚ SR	zákon NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
ŽSR	Železnice Slovenskej republiky

Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 2007

Ú v o d

Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti NKÚ SR za rok 2007 je predkladaná NR SR v zmysle čl. 62 Ústavy SR č. 460/1992 Zb. v znení jej zmien a doplnkov a § 5 ods. 5 zákona o NKÚ SR.

NKÚ SR v roku 2007 pokračoval, v súlade so zákonom o NKÚ SR a koncepciou a stratégiou rozvoja NKÚ SR na roky 2007 – 2012, v rozvíjaní kontrolnej činnosti v oblasti územnej samosprávy zameranej na hospodárenie s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami a pohľadávkami obcí, VÚC, právnických osôb s majetkovou účasťou obcí, právnických osôb s majetkovou účasťou VÚC, právnických osôb založených obcami alebo právnických osôb založených VÚC. V nadväznosti na výrazné rozšírenie vecnej a osobnej kontrolnej pôsobnosti vo vzťahu k územnej samospráve NKÚ SR v roku 2007 zriadil ďalšie 3 nové expozitúry v sídlach krajských miest Trenčín, Žilina a Prešov s cieľom priblížiť výkon kontroly kontrolovaným subjektom a jej zhospodárnenia, čím sa počet expozitúr NKÚ SR zvýšil na 7.

V záujme posilnenia nezávislosti NKÚ SR bola zákonom č. 199/2007 Z. z., ktorým sa zmenil a doplnil zákon o NKÚ SR, novo upravená charakteristika platových tried a platových taríf štátnych zamestnancov NKÚ SR, čím sa dosiahlo rovnaké postavenie NKÚ SR, ako nezávislého štátneho orgánu sui generis konštituovaného Ústavou a úradu vykonávajúceho štátne záležitosti tak, ako v Kancelárii NR SR, Kancelárii prezidenta, Ústavnom súde SR a Kancelárii verejného ochrancu práv.

Týmto zákonom bol novo upravený aj spôsob schvaľovania rozpočtu NKÚ SR. Návrh rozpočtu kapitoly úradu predloží úrad na schválenie príslušnému výboru NR SR, ktorý ho následne predkladá vláde SR. Vláda je povinná odôvodniť zmeny pri predkladaní návrhu zákona o štátnom rozpočte NR SR.

NKÚ SR v roku 2007 venoval osobitnú pozornosť rozvoju medzinárodnej spolupráce, aktívne sa podieľal na tvorbe strategických dokumentov INTOSAI, EUROSAI a Kontaktného výboru, ktoré boli schválené na XIX. Kongrese INCOSAI v Mexiku. Významným prínosom pre celkovú činnosť boli závery a rezolúcie prijaté na stretnutí Kontaktného výboru predsedov NKI EÚ a EDA v Helsinkách a nadväzujúce opatrenia na ich realizáciu v praxi úradu.

Za významnú možno považovať aj spoluprácu s krajinami, ktoré boli donedávna účastníkmi prístupového procesu do EÚ, resp. sa uchádzajú o členstvo v nej. Viacero vyslaní a prijatí bolo vykonaných s cieľom poskytnutia našej odbornej pomoci a konzultácií v oblasti kontroly fondov EÚ, napr. Chorvátsku, Bulharsku a Macedónsku. Zahraničné aktivity úradu realizované v roku 2007 prispeli k presadzovaniu zásad nezávislej kontroly a upevňovaniu postavenia úradu nielen v stredoeurópskom regióne, ale aj v rámci Európskej únie.

V roku 2007 venoval NKÚ SR zvýšenú pozornosť zlepšeniu materiálo - technického vybavenia pracovného prostredia pre zamestnancov úradu.

1 Kontrolná činnosť NKÚ SR za rok 2007

1.1 Zameranie kontrolnej činnosti

NKÚ SR je podľa zákona o NKÚ SR, štátny orgán, ktorý je vo svojej kontrolnej činnosti nezávislý, viazaný len zákonom. V rámci svojej pôsobnosti kontroluje hospodárenie s prostriedkami rozpočtov, ktoré podľa zákona schvaľuje NR SR alebo vláda.

Kontrolná pôsobnosť NKÚ SR sa vzťahuje na majetok, majetkové práva, finančné prostriedky, záväzky a pohľadávky štátu, verejnoprávnych inštitúcií, FNM SR, vyšších územných celkov, právnických osôb s majetkovou účasťou štátu, právnických osôb s majetkovou účasťou verejnoprávnych inštitúcií, právnických osôb s majetkovou účasťou FNM SR, právnických osôb s majetkovou účasťou obcí, právnických osôb s majetkovou účasťou VÚC, právnických osôb zriadených obcami alebo právnických osôb zriadených VÚC a na majetok, majetkové práva, finančné prostriedky a pohľadávky, ktoré sa poskytli Slovenskej republike, právnickým osobám alebo fyzickým osobám v rámci rozvojových programov alebo z iných obdobných dôvodov zo zahraničia.

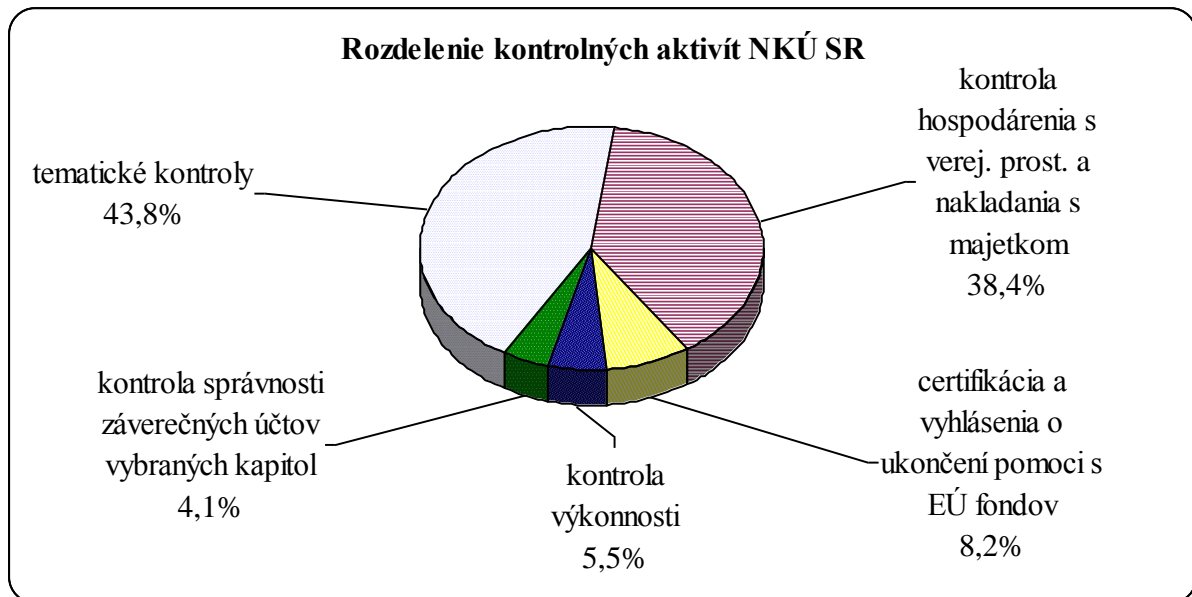
Do kontrolnej pôsobnosti patrí aj kontrola majetku, majetkových práv, finančných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov, za ktoré Slovenská republika prevzala záruku a majetku, majetkových práv, finančných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov právnických osôb vykonávajúcich činnosti vo verejnom záujme.

NKÚ SR v rámci svojej pôsobnosti kontroluje aj spôsob vyrubovania a vymáhania daní, ciel, odvodov, poplatkov a pokút, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu republiky, rozpočtov obcí a rozpočtov VÚC a výkon a uplatňovanie práv a dodržiavanie povinností vyplývajúcich z finančno - ekonomických vzťahov vznikajúcich v rámci hospodárenia, ktoré patrí do vecnej kontrolnej pôsobnosti NKÚ SR.

NKÚ SR v súlade so zákonom zastupuje SR v medzinárodných organizáciách združujúcich najvyššie kontrolné inštitúcie členských štátov, spolupracuje s nimi na základe medzinárodných zmlúv a implementuje, resp. uplatňuje medzinárodné štandardy kontrolnej činnosti používané v Európskej únii s cieľom zabezpečenia potrebnej kvality kontrolnej činnosti a odbornej spôsobilosti.

V roku 2007 vykonal NKÚ SR 73 kontrolných akcií v oblasti verejných prostriedkov a majetku v 386 subjektoch. Z hľadiska vecnej orientácie malo z uvedeného počtu 32 kontrolných akcií tematický charakter, 28 kontrolných akcií bolo zameraných na kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami a majetkom, 6 kontrolných akcií bolo vykonaných

v rámci plnenia funkcie certifikačného orgánu a orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci z európskych fondov, 4 kontrolné akcie mali charakter výkonnostných kontrol a 3 kontrolné akcie boli zamerané na kontrolu správnosti zostavenia záverečných účtov vybraných kapitol štátneho rozpočtu SR.

Z hľadiska druhu vykonaných kontrolných akcií malo v hodnotenom roku zo 73 kontrolných akcií 66 charakter kontrol zhody, 4 kontrolné akcie mali charakter kontrol výkonnosti a 3 kontrolné akcie charakter finančných kontrol.

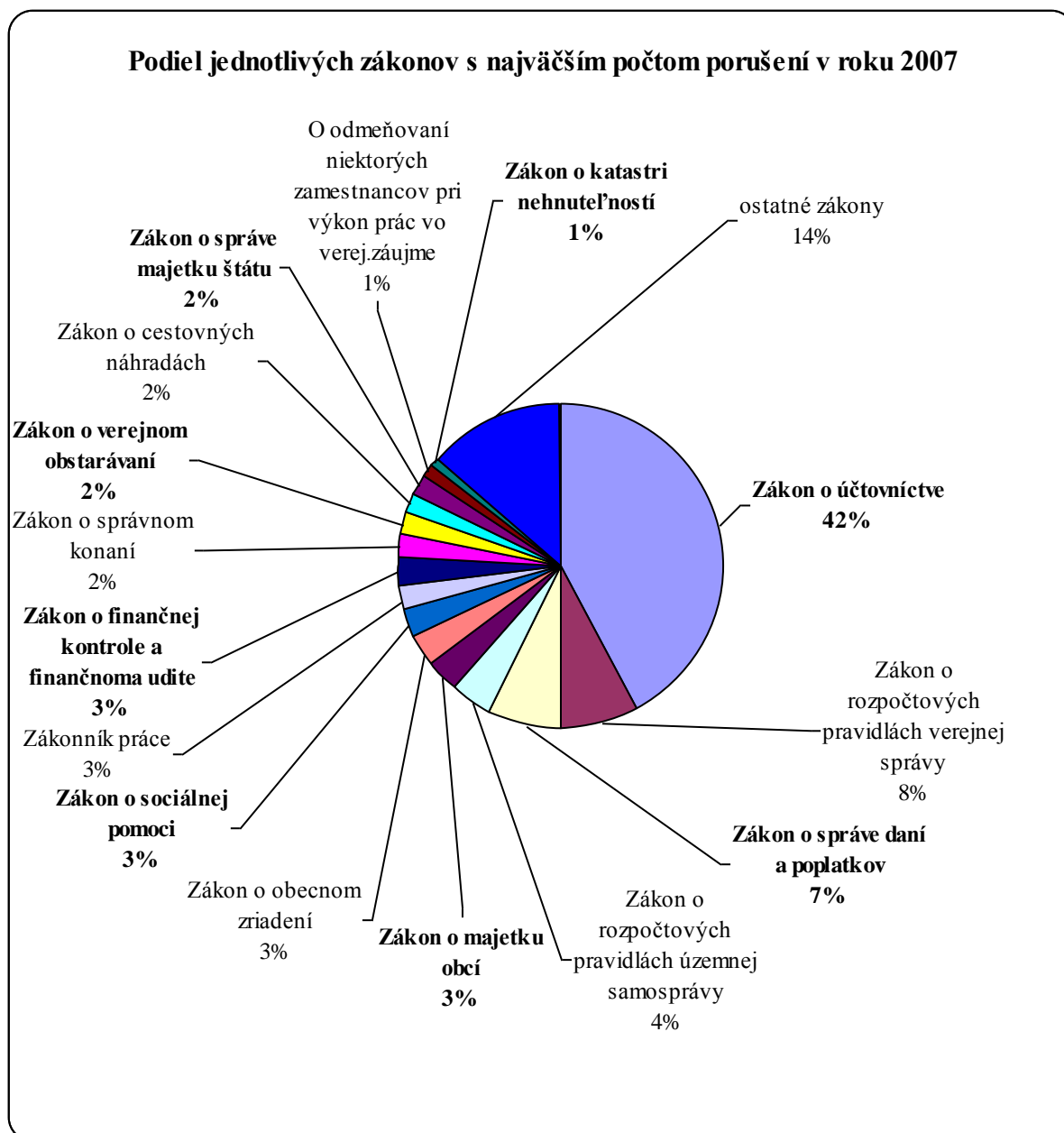
Jednotlivé kontrolné akcie boli realizované v intenciách požiadaviek vyplývajúcich z nasledovných priorít:

- zabezpečiť realizáciu kontrolných akcií zameraných na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť používania prostriedkov verejného rozpočtu a majetku štátu,
- zabezpečiť úlohy a kontrolné aktivity vyplývajúce z potrieb harmonizácie činnosti NKÚ SR s NKI štátov EÚ,
- reagovať, podľa kapacitných možností, na kontrolné požiadavky a podnety výborov NR SR, ako aj iných orgánov a občanov,
- venovať primeranú pozornosť plneniu opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcimi kontrolami,
- zabezpečiť vypracovanie stanoviska k návrhu štátneho záverečného účtu SR a k návrhu štátneho rozpočtu SR pre potreby NR SR, ako aj vypracovanie správy o výsledkoch kontrolnej činnosti za uplynulý kalendárny rok podľa § 5 zákona o NKÚ SR.

V súvislosti s členstvom SR v EÚ venoval NKÚ SR osobitnú pozornosť aj v roku 2007 kontrole hospodárenia s prostriedkami európskych fondov.

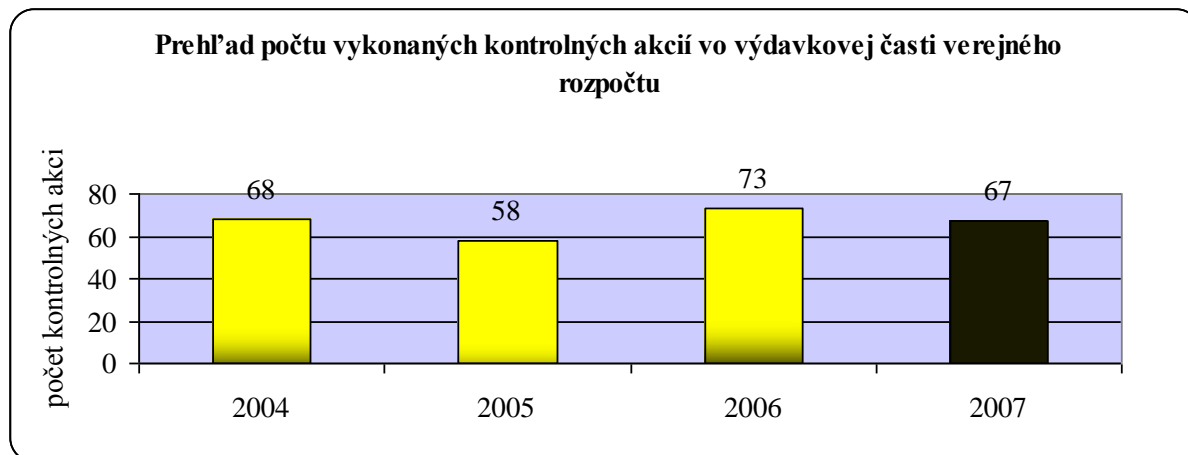
1.2 Kontrolné zistenia a poznatky

V roku 2007 bolo vykonanými kontrolnými akciami zistených 13 638 porušení 65 všeobecne záväzných právnych predpisov. Prehľad zákonov s najväčším počtom porušení prezentuje nasledujúci graf:

1.2.1 Výsledky kontrol vo výdavkovej časti verejného rozpočtu

Prehľad o počte vykonaných kontrolných akcií vo výdavkovej časti verejného rozpočtu v rokoch 2004 až 2007 je uvedený v nasledujúcom grafe:

1.2.1.1 Kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom

V roku 2007 bolo v oblasti kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom vykonaných 28 kontrolných akcií v 131 kontrolovaných subjektoch. Týmito kontrolami boli zistené prípady, že kontrolované subjekty v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách vynakladali verejné prostriedky neekonomicky a neefektívne. Nesprávne financovali obstaraný tovar a služby, viackrát boli zistené prípady netransparentnosti rozpočtového procesu v dôsledku nesprávneho účtovania výnosov a nákladov, resp. iných účtov. Boli zistené aj prípady nedodržovania finančnej disciplíny.

Kontrolou zákona o správe majetku štátu boli zistené prípady nesprávnej evidencie majetku, nesprávneho uvádzania správcu majetku štátu, nesprávneho zaraďovania majetku do odpisových skupín a neoceňovania pozemkov. Kontrolované subjekty prenajímali svoj majetok za nižšie ceny, ako bolo v tom čase a na tom mieste obvyklé a neuplatňovali dohodnuté zmluvné poplatky z omeškania pri oneskorení úhrad nájomného. Nedostatky boli zistené pri nakladaní s prebytočným a dočasne prebytočným majetkom štátu. Kontrolou boli ďalej zistené prípady nevymáhania pohľadávok z pokút. V niektorých kontrolovaných subjektoch pretrvával ich vysoký stav, resp. rast týchto pohľadávok napriek tomu, že boli novelizáciou Občianskeho súdneho poriadku vytvorené lepšie podmienky na ich vymáhanie. Boli zistené prípady neefektívneho vynakladania finančných prostriedkov na riešenie právnych prípadov externými právnymi službami a pri zadávaní prác na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

V oblasti správy majetku bolo zistené aj nedodržovanie zákona o verejnom obstarávaní nesprávnym používaním metód verejného obstarávania, nesprávnym určovaním predpokladanej ceny plnenia, porušovaním princípu rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie uchádzačov a neplnením si povinnosti požiadať uchádzača o vysvetlenie neobvykle nízkej ceny. Dokumentácia nie vždy obsahovala odôvodnenie použitej metódy verejného obstarávania, záznamy z otvárania obálok a iné dokumenty.

Zákon o účtovníctve bol porušovaný tým, že dochádzalo k nesprávnemu oceňovaniu majetku, nesprávnemu zaradovaniu majetku do odpisových skupín a uvádzaniu nesprávnej výšky odpisov. Dodávateľské faktúry neboli účtované ako záväzky voči dodávateľom. V účtovníctve boli evidované nevysporiadané pozemky, ktoré neboli zapísané na liste vlastníctva. Viaceré nedostatky boli zistené aj pri vykonávaní inventarizácií. Zistené boli prípady nevedenia účtovníctva na analytických účtoch podľa rozpočtovej klasifikácie a programovej štruktúry, chýbali náležitosti účtovných dokladov, opravy boli vykonávané nesprávnym spôsobom a účtovné závierky boli vyhotovované nesprávne. Nedostatky boli zistené aj v oblasti obehu účtovných dokladov.

Pri týchto kontrolách boli zistené aj prípady porušovania zákona o cestovných náhradách, zákona o dani z príjmov, zákona o elektronických komunikáciách, zákona o sociálnom фонде, zákona o Štátnej pokladnici a stavebného zákona.

V územnej samospráve bolo vykonaných 6 kontrol hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom, kde boli zistené obdobné nedostatky ako sú uvedené v predchádzajúcej časti správy. Tieto zistenia sú bližšie rozvedené v časti 1.2.4 správy.

Kontrolami vykonanými v oblasti hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom bolo zistené, že príčinou viacerých nedostatkov bolo okrem iného aj nedôsledné vykonávanie kontroly zo strany zodpovedných orgánov a riadiacich článkov. Vo viacerých kontrolovaných subjektoch boli okrem toho zistené prípady zanedbávania výkonu predbežnej a priebežnej finančnej kontroly v zmysle zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

1.2.1.2 Tematické kontrolné akcie

A Kontroly hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu SR vyčlenenými na plnenie vybraných programov a dodržiavania zásad programového rozpočtovania

V oblasti kontroly prostriedkov vyčlenených na plnenie vybraných programov a dodržiavania zásad programového rozpočtovania bolo v roku 2007 vykonaných 13 kontrolných akcií v 47 subjektoch. Uvedená problematika bola zhodnotená aj na základe dokladov a informácií vyžiadaných z ďalších subjektov, v ktorých nebola vykonaná kontrola.

Kontrolami vykonanými v tejto oblasti bolo zistené, že už pri rozhodovaní o pridelovaní prostriedkov dochádzalo k porušovaniu podmienok pre ich poskytovanie tým, že predložené žiadosti nie vždy obsahovali povinné prílohy, resp. niektoré prostriedky boli následne poskytnuté bez dodržania účelu prvej dotácie. Bol zistený aj prípad, že počas trvania projektu, na ktorý boli vyčlenené finančné prostriedky, bol v priebehu troch rokov pre každý rok stanovený iný cieľ a merateľný ukazovateľ, čo sťažovalo hodnotenie ich realizácie.

Kontrolou bol tiež zistený netransparentný postup pri rozpočtovaní a čerpaní prostriedkov, neoptimálne stanovovanie ukazovateľov programového rozpočtovania, preceňovanie kvantitatívnych ukazovateľov na úkor kvalitatívnych, nereálne stanovovanie cieľov k rozpočtovým zdrojom, čo sa prejavilo nespĺnením niektorých cieľov. Rozpis výdavkov do podprogramov nie vždy rešpektoval zásady programového rozpočtovania stanovené v metodickom pokyne vydanom MF SR. Pri týchto kontrolách boli zistené aj prípady

nedôsledného rozpisovania schválených záväzných ukazovateľov adresátom ich plnenia.

Zistený bol aj prípad, že v rozpočtovom informačnom systéme nebolo zaznamenávané plnenie a hodnotenie cieľov a merateľných ukazovateľov, ako aj prípady použitia prostriedkov určených na riešenie úloh programov na financovanie bežnej prevádzky, čerpania prostriedkov v rámci programu bez priamej väzby na definované ciele a určené merateľné ukazovatele.

Vnútrošnými kontrolami, ktoré boli vykonané v oblasti čerpania výdavkov z programov neboli vo väčšine kontrolovaných subjektov zisťované nedostatky, ktorých existenciu potvrdili kontrolné zistenia NKÚ SR.

V rámci kontroly postupu colných orgánov pri správe spotrebných daní, výkone daňovej kontroly, súvisiacom rozhodovanom konaní a realizácii programu výber daní za rok 2006 bolo vyhodnotením podprogramu výberu ciel a daní v správe colných orgánov zistené, že v roku 2005 a 2006 nebol splnený cieľ zvyšovania podielu dodatočne zaplatenej dane na rozdiel medzi dobrovoľne priznanou daňou a vymeranou sumou cla a zaplatenou daňou a sumou cla v lehote splatnosti; v roku 2006 nebol splnený cieľ dosiahnuť podiel zaplatenej dane a cla na základe kontrolnej činnosti na zaplatenej dani a cle v riadnom termíne a v tom istom roku aj cieľ dosiahnuť, aby 5 % daňových priznaní v správe colných úradov bolo podaných elektronicky, pretože v tomto roku nebolo elektronicky podané ani jedno daňové priznanie. Z vyššie uvedených zistení zároveň vyplýva, že určenie cieľov a merateľných ukazovateľov pre dosiahnutie stanovených zámerov colnej správy reálne nezohľadnilo možnosti ich splnenia.

B Kontroly poskytovania a účinnosti použitia dotácií zo štátneho rozpočtu

V roku 2007 NKÚ SR vykonal 5 kontrolných akcií, ktorých predmetom bola okrem iného aj problematika využívania dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu, resp. rozpočtu Európskej únie.

Kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami vynaloženými na národný program rozvoja športu bolo zistené, že viaceré dotácie boli poskytnuté na základe neúplných žiadostí, ktoré neobsahovali požadované doklady a že poskytovateľ nevykonával v zistených prípadoch prieskum, resp. priebežnú kontrolu v zmysle zákona o finančnej kontrole. Dotácie zo štátneho rozpočtu boli poskytované na základe nepresne formulovaných zmlúv, v dôsledku čoho boli dotácie poskytnuté aj na účty iných subjektov.

V rámci tejto kontroly bolo ďalej zistené, že nesprávnym uplatňovaním zákona o dani z pridanej hodnoty si kontrolované subjekty z kontrolovaného objemu 66 450 tis. Sk za obdobie rokov 2005 a 2006 znížili možnosť použitia dotácií zo štátneho rozpočtu na vlastný materiálo-technický rozvoj športu o celkovú sumu 4 508 tis. Sk. Zväzy nevyužívali vlastnú kontrolnú činnosť na overenie využívania zrealizovaných investícií určených pre rozvoj športu. Boli tiež zistené prípady oneskoreného odvodu výnosu z poskytnutej dotácie, resp. zúčtovania poskytnutej dotácie a nesystémového poskytovania dotácií.

Kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami určenými na plnenie programu „Zdravotná starostlivosť“ v rozpočtovej kapitole MZ SR pri pridelovaní dotácií boli zistené nedostatky už v štádiu rozhodovania. Dochádzalo k porušovaniu podmienok ich poskytovania a dotácie boli poskytované na základe neúplných žiadostí. V rámci zmluvy o poskytnutí dotácie boli dohodnuté neprimerane krátke lehoty na zachovanie daného účelu pri financovaní predmetu

dotácie zo štátneho rozpočtu.

V rámci *kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a dotáciami použitými na individuálne potreby obcí a v rámci vlastnej investičnej činnosti* boli zistené nedostatky v oblasti zmluvných vzťahov, ktoré mali vplyv aj na samotnú realizáciu financovaných investičných akcií. Pri týchto kontrolách boli zistené prípady porušovania finančnej disciplíny.

Kontrola dodržiavania účelovosti dotácií poskytnutých euroregionálnym združeniam v roku 2005 a 2006 zo štátneho rozpočtu SR, z fondov EÚ a z prostriedkov Banskobystrického samosprávneho kraja potvrdila nutnosť podrobnejšej koordinácie kontrolnej činnosti počas jej výkonu a potrebu zapojenia kontrolórov samosprávnych krajov už v prípravnej fáze.

Kontrolou oprávnenosti čerpania finančných dotácií poskytnutých samosprávnymi kraji akciovým spoločnostiam v zmysle zmluvy o výkone vo verejnom záujme bolo zistené, že niektoré spoločnosti, v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, viedli na bankových účtoch určených len pre príjem dotácií na krytie straty z prímestskej dopravy aj iné finančné prostriedky, že započítavali do nákladov na vyúčtovanie dotácií aj náklady, ktoré boli zmluvou o výkone vo verejnom záujme vo vnútroštátnej prímestskej autobusovej doprave na rok 2005 vylúčené alebo s nimi priamo nesúviseli. Zároveň bolo zistené, že jedna zmluva o výkone vo verejnom záujme, ktorá bola uzatvorená medzi samosprávnym krajom a akciou spoločnosťou, neobsahovala predpísané náležitosti, dohodu o ekonomicky oprávnených nákladoch, ktoré bolo možné zahrnúť do vyúčtovania a kritériá na prepočet nákladov prevádzkovej a správnej réžii, ktoré priamo nesúviseli s činnosťou adresáta dotácie.

C Tematické kontrolné akcie zamerané na sociálnu pomoc, prevod nehnuteľného a huteľného majetku štátu, na vytváranie núdzových zásob ropy a na činnosti vykonávané vo verejnom záujme

Kontrolou poskytovania vybraných dávok sociálnej pomoci podľa zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci bolo zistené, že na základe opatrení, ktoré boli prijaté po upozornení NKÚ SR v rámci kontrolnej činnosti v Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny a vo vybraných úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny v rokoch 2005 a 2006, došlo v oblasti správy pohľadávok po bývalých okresných úradoch k zníženiu ich počtu aj objemu. Kontrolou však bolo zistené, že proces likvidácie pohľadávok nebol zatiaľ doriešený.

Pri tejto kontrolnej akcii boli zistené nedostatky v poskytovaní peňažných prostriedkov na kompenzáciu, na osobnú asistenciu, na zaobstaranie pomôcky, na kúpu osobného motorového vozidla, úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže a na opatrovanie. Nedostatky vznikali pri uzatváraní zmlúv, vo vykazovaní opatrovateľskej činnosti, v dokumentácii, nedodržaním lehôt na vydanie rozhodnutí, vyplácaním príspevku pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o jeho priznaní, pri vyplácaní, resp. preplácaní nároku na príspevok na opatrovanie spojené s nehospodárnym vynakladaním finančných prostriedkov a nedodržaním finančnej disciplíny. Analýzou poznatkov získaných pri tejto kontrolnej akcii NKÚ SR dospel k záveru, že jednou z príčin vyskytujúcich sa nedostatkov bola nedokonalosť a nepresnosť právnej úpravy procesu poskytovania vybraných dávok sociálnej pomoci.

Kontrolou hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu poskytnutými na úhradu výkonov vo verejnom záujme pri prevádzkovaní osobnej dopravy na dráhe za roky 2005 a 2006 – Železničná spoločnosť, a. s. bolo zistené, že pri uzatváraní zmlúv o výkonoch vo verejnom

záujme pri prevádzkovaní osobnej dopravy na dráhe nebol dodržaný Obchodný zákonník, zmluva o predaji časti podniku bola uzavretá za nevýhodných podmienok a pri verejnom obstarávaní nebol dodržaný zákon. Nedostatky boli ďalej zistené aj pri využívaní vlastných administratívnych budov, prenájme priestorov a autorampy. Kontrolovaný subjekt v roku 2005 nevykonával inventarizáciu a nesprávne vykonal delimitáciu hnutel'ného a nehnuteľného majetku, čo nepriaznivo ovplyvnilo ekonomicky oprávnené náklady, ktoré každoročne zaťažujú štátny rozpočet. Neefektívny a neekonomický bol prístup spoločnosti pri obnove a modernizácii železničných koľajových vozidiel.

Kontrolou hospodárenia s majetkom v ŽSR so zameraním na hospodárenie s bytovým fondom a nebytovými priestormi bolo zistené neefektívne uzatváranie nájomných zmlúv, neefektívne prenajímanie nebytových priestorov a bytového fondu. Nedostatky boli zistené aj v dokumentácii vlastníckych vzťahov, v dodržiavaní zákona o archívoch a registratúrach a zákona o nájme a podnájme nebytových priestorov. Neefektívny bol aj prenájom pozemkov na parkovacie účely podnikateľskej firme. Kontrolou správy a ochrany majetku bolo zistené nedodržanie zákona o účtovníctve, zákona o Železničiach SR a porušovanie ďalších právnych predpisov pri hospodárení s majetkom.

Kontrolou stavu prevodu nehnuteľného majetku a vybraného hnutel'ného majetku štátu v kapitole MO SR bolo zistené, že pri prevodoch tohto majetku neboli v súlade s katastrálnym zákonom aktualizované zmeny údajov na listoch vlastníctva pri pozemkoch a boli zistené prípady nezapísania vecného bremena na listoch vlastníctva vlastníkov pozemkov. Pri tejto kontrole bolo okrem tohto zistené porušovanie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, o dani z príjmov, o správe majetku štátu a Občianskeho zákonníka.

Kontrola plnenia harmonogramu vytvárania 90 – dňových núdzových zásob ropy a iných výrobkov v SŠHR SR poukázala na porušovanie viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich hospodárenie s verejnými prostriedkami a nakladanie s majetkom štátu. Kontrolovaný subjekt nemal zabezpečený stanovený limit spotreby pre rok 2007 a v čase kontroly neboli zabezpečené finančné prostriedky na nákup ropy. Správa štátnych hmotných rezerv SR dodatočne uhrádzala náklady za skladovanie ropy a ropných výrobkov aj za minulé obdobia nad rámec uzatvorených zmlúv, čím vznikli dodatočné náklady na skladovanie, čo spôsobilo neekonomické použitie finančných prostriedkov. Kontrolou bolo zistené porušovanie zákona o účtovníctve a zákona o správe majetku štátu.

V rámci rozšírenej kontrolnej pôsobnosti o kontrolu hospodárenia s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, pohľadávkami a záväzkami právnických osôb vykonávajúcich činnosti vo verejnom záujme, ktorá bola vykonaná novelou Ústavy a novelou zákona o NKÚ SR v roku 2006, vykonal NKÚ SR v roku 2007 *kontrolu hospodárnosti a účelnosti použitia finančných prostriedkov na správu a nakladania s nefinančným majetkom v Národnej banke Slovenska*. Predmetom tejto kontroly bolo preverenie obstarávania tovarov, prác a služieb, ako aj príslušných častí rozpočtu. Vykonanou kontrolou NKÚ SR nezistil neekonomickosť významnejšieho charakteru. Postupy banky boli realizované v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V rámci *kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu v Štátnej pokladnici* bolo zistené, že Štátna pokladnica v jednom prípade nepostupovala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy v prípade použitia prostriedkov na obstaranie výpočtovej techniky, ktorá nebola dostatočne využitá. Touto kontrolou boli ďalej zistené aj niektoré porušenia zákona o správe majetku štátu, zákona o verejnom obstarávaní,

zákona o účtovníctve a zákona o sociálnom fonde.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami, nakladania s majetkom vrátane správy a vymáhania pohľadávok Slovenskej konsolidačnej, a. s., Bratislava NKÚ SR vo väčšine prípadov v kontrolovaných oblastiach zistil dodržiavanie princípov hospodárnosti a rešpektovanie všeobecne záväzných právnych predpisov. Neoprávnene vyplatené časti odmien členom predstavenstva a nehospodárne vynaložené finančné prostriedky pri uplatňovaní vlastníckych práv spoločnosti boli po ich zistení kontrolou NKÚ SR vrátené. Kontrolou bolo ďalej zistené, že spoločnosť pri obstarávaní dodávok tovarov, prác a služieb nepostupovala v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní.

1.2.2 Výsledky kontrol európskych fondov

NKÚ SR v súlade so zákonom a závermi rokovaní predstaviteľov NKI európskych štátov venoval osobitnú pozornosť výkonu kontroly európskych fondov smerujúcej k posilneniu zodpovednosti externej kontroly a k zlepšeniu finančného riadenia prostriedkov Európskeho spoločenstva.

V súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z predpisov a pravidiel EÚ a plánom kontrolnej činnosti vykonal NKÚ SR *certifikačnú kontrolu programu SAPARD v SR za účtovný rok 2006*. V rámci tejto kontroly, ktorá bola zameraná na implementáciu programu SAPARD za účtovný rok 2006 a na činnosť Pôdohospodárskej platobnej agentúry a Národného fondu SR, boli zistené prípady oneskoreného vybavovania žiadostí o platby v prospech prijímateľov pomoci, nepoistenia majetku nadobudnutého z programu SAPARD, stanovovania dohodnutej ceny v rozpore so zákonom o cenách, porušovania zákona o účtovníctve, duplicitného stanovovania zodpovednosti za výkon tej istej činnosti, oneskoreného výkonu zápisov do dokumentácie, nesprávneho členenia dlhov a predkladania neúplných žiadostí o finančnú pomoc. Kontrolná akcia bola vykonaná v rámci plnenia úlohy NKÚ SR v pozícii certifikačného orgánu pre program SAPARD v období rokov 2002 – 2007. Financovanie programu SAPARD sa skončilo 31.12.2006 a NKÚ SR vykonal v 1. štvrtroku 2007 poslednú certifikačnú kontrolu za rok 2006. V priebehu svojho pôsobenia NKÚ SR zistil celkom 583 nedostatkov, pričom niektoré sa vyskytovali opakovane. Celkom bolo prijatých 536 odporúčaní na nápravu zisteného stavu, z toho 26 veľmi významných, 273 stredne významných a 237 menej významných. NKÚ SR svojou kontrolnou činnosťou prispel k úspešnosti využitia finančných zdrojov z predvstupového finančného nástroja EÚ SR – programu SAPARD.

Kontrolu projektov ISPA/Kohézny fond, ktorých doba realizácie skončila 31.12.2006, vykonal NKÚ SR ako orgán zodpovedný za vydávanie vyhlásení o ukončení pomoci z Kohézneho fondu. Táto kontrola bola zameraná na realizáciu dvoch projektov ISPA/Kohézny fond, z ktorých bola financovaná odborná pomoc pre prípravu prioritných protipovodňových opatrení v SR a modernizácia železničnej trate Bratislava – Trnava, úsek Bratislava Rača – Šenkvice. Touto kontrolnou akciou, ktorej účelom bolo preverenie funkčnosti a spoľahlivosti systémov riadenia a kontroly kontrolovaných subjektov a zosumarizovanie zistení a záverov z vykonaných kontrol národnými kontrolnými orgánmi a kontrolnými orgánmi EÚ, bolo zistené nedôsledné vyplňanie faktúr, nepresné uvádzanie finančných prostriedkov v likvidačných listoch k zálohovým faktúram, neadresné uvádzanie kontrolných zistení, oneskorené predkladanie správ z kontrol, neadresná úprava vzťahov implementačného orgánu pri implementácii pomoci z Kohézneho fondu a nedostatky v zaraďovaní objektov vybudovaných v rámci realizácie projektu do dlhodobého hmotného majetku.

Kontrola štrukturálnych fondov – Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu - a Kohézneho fondu, ktorú NKÚ SR vykonal ako orgán zodpovedný za vydávanie vyhlásení o ukončení pomoci zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu pre programové obdobie 2004-2006 bola zameraná na kontrolu programov Európskeho fondu regionálneho rozvoja, konkrétne na Sektorový operačný program Priemysel a služby, Operačný program Základná infraštruktúra, Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava Cieľ 2, program Iniciatívy Spoločenstva INTERREG IIIB. Táto kontrola bola okrem toho zameraná aj na preverenie realizácie Európskeho sociálneho fondu - Sektorový operačný program Ľudské zdroje, Jednotný programový dokument NUTS II Bratislava Cieľ 3 a program Iniciatívy Spoločenstva EQUAL. Kontrolou, ktorej účelom bolo preverenie použitia finančných prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu SR poskytnutých na financovanie programov štrukturálnych fondov a projektov Kohézneho fondu z hľadiska dodržiavania medzinárodných zmlúv, noriem EÚ a SR a kontraktčných záväzkov bolo zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní, zákona o účtovníctve a nadväzujúcich interných predpisov. Ďalšie nedostatky boli zistené v oblasti informačného a monitorovacieho systému, fakturácie projektov, poisťovania majetku nadobudnutého z Európskeho sociálneho fondu, nedodržiavania termínov pri spracovávaní žiadostí o platbu, uzatvárania zmlúv o nenávratnom finančnom príspevku, určovania termínu predloženia prvej žiadosti o platbu a nedostatky v riadení procesu spracovania žiadosti o platbu riadiacim orgánom a platobnou jednotkou. Okrem toho boli zistené aj prípady nedodržania termínu prevodu finančných prostriedkov z účtu platobnej jednotky na účet konečných prijímateľov pomoci, nedostatky v kontrolnej činnosti a neaktualizácie vnútorných smerníc upravujúcich oblasť informačných technológií.

Certifikačnú kontrolu záručnej sekcie EAGGF za finančný rok 2006 vykonal NKÚ SR z pozície certifikačného orgánu voči Pôdohospodárskej platobnej agentúre. Touto kontrolou bolo zistených 395 rôznych nedostatkov. Najzávažnejšie nedostatky boli zistené pri vybavovaní žiadostí o platby v prospech prijímateľov pomoci pri projektových podporách vývozných a výrobných náhrad, využívaní informačného systému v riadnej prevádzke, v oblasti účtovníctva a výkazníctva a v dodržiavaní lehôt vybavovania a preverovania ponúk na intervenčný nákup cukru. Kontrolou bol zistený aj netransparentný postup pri žiadosti beneficianta o zrušenie ponuky a následné vydanie rozhodnutia o prijatí ponuky a nedôsledné vykonávanie kontroly zmluvných podmienok zo strany platobnej agentúry.

Okrem vyššie uvedených kontrolných akcií, ktoré boli vykonané z pozície certifikačného orgánu, resp. orgánu zodpovedného za vydávanie vyhlásení o ukončení pomoci zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu vykonal NKÚ SR v oblasti kontroly európskych fondov aj ďalšie kontroly.

Účelom *kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami vyčlenenými na plnenie kritérií Schengenskej dohody* bolo zhodnotenie procesu implementácie Schengenskej dohody na podmienky SR, preverenie plnenia povinností MV SR, ako gestora, ktoré mu vyplývali zo základných dokumentov a súvisiacich predpisov, preverenie čerpania prostriedkov zo Schengenského prechodného fondu na vybrané projekty, preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti použitia finančných prostriedkov vyčlenených na plnenie kritérií Schengenskej dohody, ako aj vyhodnotenie splnenia cieľov a dodržiavanie stanovených merateľných ukazovateľov v rámci príslušného programu. Kontrolou bolo zistené, že všetkých 22 schválených projektov Schengenského prechodného fondu pre jednotlivé rezorty v SR bolo uskutočnených k 30.09.2007. Finančné prostriedky na realizáciu všetkých schválených projektov Schengenského prechodného fondu boli čerpané na 83,9%. Prostriedky spolufinancovania zo štátneho rozpočtu SR (DPH) na realizáciu všetkých

schválených projektov boli kontrolovanými subjektmi čerpané na 81,5 %. Kontrolou čerpania finančných prostriedkov Schengenského prechodného fondu bolo zistené, že MV SR v jednom prípade nedodržalo stanovené postupy a termíny Národnej implementačnej stratégie Schengenského prechodného fondu a v jednom prípade nedodržalo princíp rovnosti zaobchádzania a nediskriminácie uchádzačov pri verejnom obstarávaní.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami čerpanými z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a Nórskeho finančného mechanizmu na realizáciu vybraných projektov, ktorá bola zameraná na stav vo schvaľovaní žiadostí k 31.03.2007 bolo zistené, že 2 dohody o vykonaní prác boli, v rozpore so Zákonníkom práce, uzatvorené až po ukončení prác.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami určenými na vybrané projekty financované z Európskeho sociálneho fondu bolo zistené, že riadiaci orgán nezabezpečil dodržiavanie zmluvne dohodnutého termínu prevodu príspevku, resp. jeho časti na účet konečného prijímateľa a pomerne nízke čerpanie finančných prostriedkov (34,52 %) z upraveného rozpočtu na projekt, čo si vyžiada prijatie mimoriadnych opatrení. Touto kontrolou bolo tiež zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách, zákona o účtovníctve, porušenie dohodnutých podmienok o poskytnutí príspevku konečnými užívateľmi a nedostatočné vykonávanie predbežnej finančnej kontroly.

1.2.3 Výsledky kontrol v príjmovej časti verejného rozpočtu

V roku 2007 vykonal NKÚ SR v príjmovej časti verejného rozpočtu 6 tematických kontrolných akcií.

Kontrola postupu správcu dane pri správe, kontrole a vymáhaní dane z motorových vozidiel a overenie správnosti a včasnosti prevodu výnosu dane do rozpočtov VÚC bola vykonaná v 10 daňových úradoch s využitím údajov z 34 daňových úradov. Touto kontrolou bolo zistené porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone správy dane z motorových vozidiel, napr. tým, že rozhodnutia neobsahovali zákonom stanovené náležitosti, daňové úrady dostatočne nevyužívali možnosť ukladania pokút a sankčných úrokov. Touto kontrolou bolo ďalej zistené nedôsledné využívanie vytýkacieho konania, nepresné citovanie príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov pri vyrubovaní dane a vystavovaní platobných výmerov, ako aj nesprávne vypočítavanie sankčných úrokov. V daňovom informačnom systéme daňové orgány nepresne zaznamenávali rozhodnutia o vyrubenom sankčnom úroku, dostatočne nevyužívali inštitút súčinnosti tretích osôb a všetky možnosti zisťovania príjmov, majetkových pomerov a ďalších skutočností rozhodujúcich pre vymáhanie dane a inštitút záložného práva. Vo viacerých prípadoch nezačali daňové exekučné konanie napriek existencii exekučného titulu a vo viacerých prípadoch nevrátili pomernú časť zaplatenej dane z motorových vozidiel, resp. ju vrátili po lehote stanovenej zákonom, alebo ju vrátili bez žiadosti daňovníka. Okrem toho bolo zistené, že sa v roku 2006 oproti roku 2005 znížila úspešnosť výberu dane z motorových vozidiel pri zvýšení nákladovosti výberu tejto dane a zvýšení náročnosti jej spravovania.

Účelom kontroly plnenia daňových príjmov štátneho rozpočtu SR za rok 2006 a realizácia programu výber daní za rok 2006 a postupu implementácie systému VIES II bolo overenie správnosti evidencie daňových príjmov na účtoch štátnych príjmov, vyhodnotenie celkového plnenia rozpočtových príjmov za rok 2006 a zhodnotenie výsledkov kontrolnej činnosti, evidencie a vymáhanie daňových nedoplatkov. Kontrole boli podrobené aj intrakomunitárne

transakcie na DPH a postup implementácie systému VIES II ako i preverenie realizácie programu výber daní vo vybraných podprogramoch a projektoch s cieľom vyhodnotiť zabezpečenie efektívneho výberu daní v správe daňových orgánov v roku 2006. Touto kontrolou bolo zistené, že stanovené strategické ciele pre rok 2006 daňová správa zabezpečila a výber daňových príjmov stanovených štátnym rozpočtom bol splnený na 109,57 %. Daňové nedoplatky oproti stavu z predchádzajúceho roka poklesli o 4 027 mil. Sk.

Kontrolou plnenia opatrení z kontroly postupu daňových orgánov pri správe, kontrole a vymáhaní dane z pridanej hodnoty a plnenia úloh v rámci systému VIES na výmenu informácií medzi členskými krajinami EÚ bolo zistené, že daňové úrady splnením, resp. plnením opatrení spresnili evidenciu daní, zostavovanie výkazov daňových nedoplatkov, efektívnejšie využívali inštitút záložného práva k majetku daňových dlžníkov, výkon kontroly v daňových subjektoch a pod. Na základe prijatých opatrení príslušné daňové úrady dorubili rozdiel dane v celkovej sume 18 957 tis. Sk. Zároveň potvrdili podozrivé obchodné prípady a odhalili daňové úniky. Táto kontrolná akcia potvrdila význam výmeny informácií pri intrakomunitárnych transakciách prostredníctvom medzinárodnej výmeny informácií systémom VIES (systém na výmenu informácií o dani z pridanej hodnoty) v rámci krajín EÚ a využitia možností, ktoré ponúka tento systém pri registrácii platiteľov DPH a sledovaní vykazovania hodnoty dodávok tovaru slovenských platiteľov do EÚ a nadobudnutí tovaru slovenskými platiteľmi z krajín EÚ.

Kontrola postupu daňových orgánov pri správe a vymáhaní daňových nedoplatkov na dani z pridanej hodnoty právnických osôb bola vykonaná v 9 daňových úradoch s využitím informácií z 34 daňových úradov. Touto kontrolnou akciou boli najčastejšie zistené porušenia zákona o správe daní a poplatkov s negatívnym dopadom na plnenie daňových príjmov štátneho rozpočtu, tým že správca dane začal oneskorene vymáhať daňový nedoplatok, nedôsledne využíval daňové exekučné konanie, nedôsledne vyruboval sankčný úrok a ukladal pokuty, neoznamoval prípady podozrenia zo spáchania trestného činu orgánom činným v trestnom konaní a pod. Táto kontrola okrem toho ukázala, že v rokoch 2005 a 2006 v porovnaní s rokom 2004 došlo k zníženiu úspešnosti výberu dane z pridanej hodnoty a k poklesu počtu vykonaných kontrol na dani z pridanej hodnoty pri súčasnom zvýšení percenta ich úspešnosti.

Kontrolou postupu colných orgánov pri správe spotrebných daní, výkone daňovej kontroly, súvisiacom rozhodovanom konaní a realizácie programu výber daní za rok 2006 NKÚ SR zistil v činnosti colných úradov nedostatky vo vedení evidencie daňových subjektov, vo výkone daňovej kontroly a nedodržiavanie lehôt v odvolacom konaní. Boli zistené aj nedostatky v oblasti programového rozpočtovania v rámci podprogramu – výber ciel a daní v správe colných orgánov. Okrem toho bolo zistené nedostatočné využívanie programu APV - Spisová služba, na ktorý boli mesačne vynakladané finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu v sume 1 094,8 tis. Sk, vrátane DPH.

Kontrolou postupu colných orgánov pri zistení porušenia colných predpisov a následnom konaní pri riešení colných priestupkov a colných deliktov bolo zistené, že v priebehu celého kontrolovaného obdobia na všetkých kontrolovaných colných úradoch, ako aj na Colnom riaditeľstve SR opakovane dochádzalo k nedodržaniu zákonom stanovených lehôt pri prejednávaní colných priestupkov a colných deliktov. Evidencia colných priestupkov a colných deliktov bola, okrem jedného prípadu, vedená v súlade s platnými právnymi predpismi. Pri vymáhaní pokút a s nimi súvisiacich nákladov konania nedošlo k porušeniu zákona, avšak v mnohých prípadoch bol spôsob vymáhania formálny, nevedol k žiadnym výsledkom a opakovaním procesných úkonov pri vymáhaní vznikali štátu ďalšie náklady.

1.2.4 Výsledky kontrol v oblasti samosprávy

V nadväznosti na rozšírenú kontrolnú pôsobnosť vo vzťahu k územnej samospráve, ku ktorej došlo v roku 2005, NKÚ SR zintenzívnil svoju kontrolnú činnosť v tejto oblasti. V roku 2007 vykonal v územnej samospráve 10 plánovaných kontrolných akcií v 118 kontrolovaných subjektoch. V porovnaní s rokom 2006, v ktorom NKÚ SR vykonal kontrolu v 43 kontrolovaných subjektoch predstavuje toto zvýšenie nárast o 174,4 %.

Z uvedeného počtu kontrolných akcií bolo 6 zameraných na kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom. Ďalšie kontrolné akcie boli zamerané na kontrolu dodržiavania účelovosti dotácií poskytnutých euroregionálnym združeniam, na kontrolu oprávnenosti čerpania finančných dotácií poskytnutých samosprávnymi krajinami v zmysle zmluvy o výkone vo verejnom záujme a na kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami a dotáciami použitými na individuálne potreby obcí a v rámci vlastnej investičnej činnosti a na kontrolu stavu, úrovne a správy a ochrany majetku VÚC v organizáciách v ich zriaďovateľskej pôsobnosti.

V rámci kontrol hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom, ktoré boli vykonané v okresných mestách, v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti vybraných miest a obcí, v rozvojových agentúrach vyšších územných celkoch, v domovoch sociálnej starostlivosti, ktorých zriaďovateľom sú VÚC, obec, cirkev, právnické a fyzické osoby a vo vybraných mestských častiach Bratislavy boli zistené nedostatky v oblasti hospodárenia s finančnými prostriedkami už v procese zostavovania rozpočtov a vykonávania ich zmien, pri schvaľovaní návrhov záverečných účtov za rok 2006 a porušovanie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Nedostatky boli zistené aj pri vkladaní majetku miest do obchodných spoločností (zriaďovacie listiny neobsahovali vecné a finančné vymedzenie majetku), pri zverovaní majetku samosprávnych krajov do správy, pri zápisoch nehnuteľností do katastra nehnuteľností, pri vyrubovaní miestnych daní a poplatkov, spôsobené aj tým, že viaceré mestá vydali všeobecne záväzné nariadenia v rozpore so zákonom, a pod. Pri týchto kontrolách boli zisťované nedostatky v nakladaní s majetkom kontrolovaných subjektov, nedodržiavanie finančnej disciplíny, nesprávne odpisovanie pohľadávok, nezabezpečenie ich vymáhania po lehote splatnosti súdnou cestou, porušovanie zákona o verejnom obstarávaní, nedostatky v evidencii majetku a pod. Nedostatky boli zistené aj pri uzatváraní zmlúv o prenájme nehnuteľných vecí a hnutel'ného majetku. Často bolo zisťované porušovanie zákona o účtovníctve, stavebného zákona, napr. aj tým, že boli vykonávané stavebné práce bez príslušného stavebného povolenia. Pri týchto kontrolách boli zistené aj viaceré prípady uzatvárania zmlúv o právnej pomoci napriek tomu, že kontrolovaný subjekt mal zriadený právny, legislatívny a konzultačný referát. Kontrolou bolo zistené netransparentné pridelovanie obecných bytov, ktoré boli následne odpredávané nájomcom za ceny podstatne nižšie ako bola tržová cena. Niektoré uzatvorené nájomné zmluvy boli antedatované a 23 z 31 kontrolovaných nájomných zmlúv na byty bolo uzavretých len na základe rozhodnutia starostu.

Kontrolou vykonanou v domovoch sociálnych služieb a domovoch dôchodcov bolo pri kontrole dodržiavania zákona o sociálnej pomoci zistené, že niektoré domovy dôchodcov prijímali klientov mimo poradovníkov, nedodržiavali kritériá pre ich prijímanie, klienti do niektorých domovom sociálnych služieb boli prijímaní bez vydaného rozhodnutia o ich prijatí a bez posudku príslušného orgánu o zdravotnom postihnutí. V jednom domove sociálnych služieb nebola splnená povinnosť opatrovníka raz ročne podať správu o nakladaní s majetkom 82 klientov pozbavených spôsobilosti na právne úkony.

Nedostatky obdobného charakteru boli zisťované aj v rámci *kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom vo vybraných mestách a obciach a v organizáciách v ich zriaďovateľskej pôsobnosti, ktorá bola vykonaná na základe podnetov*. V rámci tejto kontrolnej akcie, ktorá bola vykonaná v 31 kontrolovaných subjektoch bolo takmer v každom kontrolovanom subjekte územnej samosprávy zistené nesprávne aplikovanie a porušovanie rozpočtových pravidiel územnej samosprávy pri tvorbe rozpočtov, ako aj pri zostavovaní záverečných účtov. Porušenie finančnej disciplíny bolo zistené v 17 subjektoch spolu vo výške viac ako 18 mil. Sk. V každom z kontrolovaných subjektov boli zistené nedostatky vo vedení účtovníctva. V tejto oblasti boli zistené prípady nesprávneho vykazovania a zahrňovania nákladov a výnosov na podnikateľskú činnosť do svojich príjmov a výdavkov a prípady neoverenia účtovných závierok audítorom. Na úseku ochrany a správy majetku samosprávy často chýbali základné vnútroorganizačné normy. Obce upúšťali od vymáhania pohľadávok bez schválenia zastupiteľstvom, prenajímali svoj majetok za symbolické ceny a nedôsledne využívali, resp. nedopĺňovali svoje rozpočty miestnymi daňami a poplatkami.

Kontrolou neziskovej organizácie financovanej z rozpočtu samosprávneho kraja bolo zistené porušenie finančnej disciplíny vo výške 6,3 mil. Sk, ktoré vzniklo porušením povinností nájomcu majetku samosprávneho kraja a nedodržaním zmluvy o poskytovaní príspevku na úhradu nákladov na sociálne služby spojené so zabezpečovaním činnosti domova sociálnych služieb. Nezisková organizácia ako nájomca prenajímala neoprávnene majetok tretím osobám na úkor príjmov rozpočtu samosprávy a vykonávala na prenajatom majetku rozsiahle stavebné úpravy bez súhlasu vlastníka. Pritom za prenajatý majetok samosprávneho kraja s obstarávacou hodnotou viac ako 67 mil. Sk nezisková organizácia uhrádzala len 1,- Sk nájmu ročne.

Tri kontrolné akcie vykonané v územnej samospráve, ktoré boli zamerané na dodržiavanie účelovosti využívania dotácií, na kontrolu oprávnenosti ich čerpania a na kontrolu hospodárenia s použitými dotáciami poukázali na nedostatky v oblasti uzatvárania zmluvných vzťahov, v príprave samotných stavieb a vo výbere dodávateľov tovarov, prác a služieb, v plánovaní investičnej výstavby, v zabezpečení dostatku finančných prostriedkov na krytie výdavkov, správnosti vedenia bankových účtov určených na príjem dotácií a na nedostatky pri uzatváraní zmlúv medzi samosprávnym krajom a akciou spoločnosťou.

Kontrola stavu, úrovne správy a ochrany majetku vyšších územných celkov v organizáciách v ich zriaďovateľskej pôsobnosti na úseku pozemných komunikácií, úseku kultúry a úseku školstva bolo zistené, že zriaďovacie listiny neobsahovali vecné a finančné vymedzenie majetku, neboli dodržané stanovené postupy pri zverení majetku samosprávnych krajov do správy regionálnych správ ciest a v katastri nehnuteľností neboli zaznamenané zmeny správcov majetku samosprávnych krajov. Okrem toho bolo zistené nesprávne vykonávanie inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, nesprávne účtovanie o obstaraní a vyradovaní hmotného majetku a neboli použité všetky právne prostriedky na ochranu majetku samosprávnych krajov. Pri uzatváraní zmlúv o nájme nebytových priestorov kontrolované subjekty nepostupovali podľa zásad hospodárenia s majetkom schválených samosprávnymi kraji. Neboli usporiadané pozemky pod cestami II. a III. triedy, pohľadávky boli odpisované nad rámec kompetencie organizácie a neboli vymáhané pohľadávky po lehote splatnosti súdnou cestou a viacero subjektov nevykazovalo vo svojom účtovníctve spravovaný nehmotný majetok.

Výsledky kontrol vykonaných v oblasti samosprávy poukázali na to, že jednou zo základných príčin výskytu zisťovaných nedostatkov bola aj nedôsledne vykonávaná kontrola zo strany zodpovedných orgánov a v niektorých prípadoch aj zo strany hlavných kontrolórov.

Najväčšie problémy v tomto smere boli zisťované najmä na nižších stupňoch samosprávy a v menších obciach. V samospráve sa nedôsledne vykonáva predbežná a priebežná finančná kontrola.

V súlade s medzinárodnými štandardmi kontrolnej činnosti používanými v Európskej únii NKÚ SR pokračoval v roku 2007 v spolupráci s hlavnými kontrolórm VÚC, ako aj so Združením hlavných kontrolórov miest a obcí SR. V priebehu roka sa uskutočnilo viacero pracovných stretnutí, na ktorých boli prerokované otázky koordinácie plánov kontrolnej činnosti NKÚ SR a kontrolnej činnosti VÚC, resp. kontrolnej činnosti hlavných kontrolórov obcí, ako aj riešenie problémov kontroly v územnej samospráve. Spoločné aktivity boli orientované aj na prehĺbenie vzájomnej informovanosti o skutočnostiach týkajúcich sa aktuálnych úloh pri výkone kontroly a na riešenie existujúcich problémov kontrolného systému v samospráve.

1.2.5 Kontrolné akcie zamerané na kontrolu výkonnosti

Štyri kontrolné akcie zamerané na kontrolu výkonnosti boli vykonané v 7 subjektoch, pričom boli pri tejto kontrole využité poznatky z ďalších 5 subjektov na základe vyžiadania dokladov a informácií bez vykonania kontroly na mieste.

Kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami vynaloženými na vybrané investičné akcie v kapitole MŠ SR bolo pri kontrolovaných investičných akciách zistené zvyšovanie pôvodne rozpočtovaných nákladov a predlžovanie doby realizácie v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov vyčleňovaných na jednotlivé stavby, resp. začínania nových stavieb bez toho, aby bola v rozpočte primerane finančne krytá ich realizácia. K zvyšovaniu pôvodne rozpočtovaných nákladov a predlžovaniu doby realizácie stavieb dochádzalo v dôsledku nevyjasnenosti zámerov ich využitia, nedostatočnej prípravy a nedôslednej dozorovej činnosti.

Kontrola rozvoja vysokého školstva podľa programu „Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl“ v rozpočtovej kapitole MŠ SR vychádzajúca z komparácie údajov s porovnateľnými krajinami poukázala na to, že Slovensko plní predsavzatie zvyšovať podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí, ale nezabezpečuje príslušné zvyšovanie počtu vysokoškolských učiteľov, čo môže viesť k znižovaniu kvality vzdelávania. Táto kontrolná akcia zároveň potvrdila, že v záujme priblíženia sa k úrovni vysokoškolského vzdelávania vyspelých krajín bude potrebné zvýšiť podiel výdavkov na vysoké školstvo na HDP, a to tak z rozpočtových prostriedkov, ako aj z ostatných zdrojov.

Kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu pri vytváraní informačných systémov v MO SR bola zistená nehospodárnosť vynakladania finančných prostriedkov pri nákupe licencií v nevýhodnom kurze. Bol zistený prípad nákupu informačného systému, ktorý nebol využitý. Nedostatky zistené pri tejto kontrole boli zapríčinené predovšetkým nedôslednou koordináciou v oblasti informačných systémov, neaktuálnosťou koncepcie rozvoja informačných systémov, chýbajúcou internou úpravou, nízkou využiteľnosťou nakúpených licencií, nedostatočnou dokumentáciou uhradených vykonaných prác a nedostatočným projektovým riadením.

Kontrolou výkonnosti z hľadiska dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a zásad dobrej praxe v oblasti vzdelávania a prípravy pre trh práce uchádzačov o zamestnanie a záujemcov o zamestnanie prostredníctvom národných projektov bol porovnaný výkon kontrolovaných subjektov z hľadiska dodržiavania zásad najlepšej praxe pri zabezpečovaní hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov vyčlenených pre daný

účel. Z hľadiska hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti táto kontrolná akcia poukázala na možnosti znižovania nákladov na vzdelávanie a prípravu pre trh práce, na potrebu skvalitnenia procesu vzdelávania nezamestnaných, efektívnejšieho a hospodárnejšieho využívania ľudskej pracovnej sily a materiálnych prostriedkov.

1.2.6 Výsledky spoločných medzinárodných kontrol

V roku 2007 boli vykonané 3 kontrolné akcie v spolupráci s NKI iných krajín, ktoré boli zamerané na kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami štátu vynaloženými na ochranu ovzdušia a ozónovej vrstvy, kontrolu plnenia medzinárodných záväzkov pri riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a kontrolu výkonnosti v oblasti vzdelávania a prípravy pre trh práce uchádzačov o zamestnanie a záujemcov o zamestnanie prostredníctvom národných projektov.

Kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami štátu vynaloženými na ochranu ovzdušia a ozónovej vrstvy a kontrola plnenia medzinárodných záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov, ktorá bola vykonaná na základe dohody s NKI ČR, potvrdila, že SR plní záväzky vyplývajúce z Kjótskeho protokolu a medzinárodných dohôd. Oblasť ochrany ovzdušia a ozónovej vrstvy je v SR právne upravená, čo vytvára predpoklady pre znižovanie množstva emisií znečisťujúcich látok. Kontrolou bolo však zistené, že národný systém stanovenia antropogénnych emisií skleníkových plynov a plán na zabezpečenie dodržiavania a kontrolu kvality obsahovali v čase ich vypracovania niektoré nedostatky pri určovaní zodpovednosti za národnú inventarizáciu.

Kontrola plnenia medzinárodných záväzkov pri riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov Slovenska, Poľska a Ukrajiny (Bazilejský dohovor), ktorá bola vykonaná na základe spoločnej iniciatívy NKI Poľskej republiky, Slovenskej republiky a Ukrajiny bola zameraná na preverenie stavu v oblasti výkonu práv a povinností zmluvných strán vyplývajúcich z Bazilejského dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní, na zhodnotenie medzinárodnej spolupráce pri nakladaní s odpadmi a dodržiavanie príslušných noriem EÚ a SR. Touto kontrolou bolo zistené nerozpracovanie Programu odpadového hospodárstva SR na roky 2006 – 2010, nesplnenie niektorých bodov plánu hlavných úloh a porušovanie zákonov o účtovníctve, finančnej kontrole a vnútornom audite a zákona o verejnom obstarávaní. Nedostatky boli zistené aj v oblasti spolupráce a vzájomnej informovanosti medzi jednotlivými orgánmi pri výkone kontroly cezhraničnej prepravy odpadov.

Kontrola výkonnosti z hľadiska dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a zásad dobrej praxe v oblasti vzdelávania a prípravy pre trh práce uchádzačov o zamestnanie a záujemcov o zamestnanie prostredníctvom národných projektov bola vykonaná s NKI Poľskej republiky za účelom vyhodnotenia spôsobu využitia finančných prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a štátneho rozpočtu v oblasti vzdelávania a prípravy pre trh práce z hľadiska hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Touto kontrolou boli zistené nedostatky pri vyhotovovaní písomných záznamov o vykonaných hospitáciách na kurzoch vzdelávania a prípravy pre trh práce, dopĺňaní registra firiem, pri umiestňovaní uchádzačov o zamestnanie. Kontrolou boli zistené aj prípady, že zamestnanci vyčlenení na realizáciu národného projektu vykonávali aj iné činnosti ako boli schválené.

NKÚ SR v roku 2007 vykonal aj *kontrolu rozvoja vysokého školstva podľa programu „Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl“ v rozpočtovej*

kapitole MŠ SR, ktorá bola vykonaná na základe výzvy prezidenta NKI Poľskej republiky, aby sa do plánov najvyšších kontrolných inštitúcií členských štátov EUROSAI zaradili aj kontroly vzdelávania v rámci kontroly sociálnych programov, ktoré majú byť predmetom rokovania VII. kongresu EUROSAI, ktorý sa má konať v roku 2008 v Krakove.

1.2.7 Výsledky kontrol plnenia opatrení prijatých na základe predchádzajúcich kontrol

NKÚ SR v roku 2007 priebežne venoval pozornosť aj výkonu kontroly plnenia opatrení prijatých na základe predchádzajúcich kontrol. Hodnotenie plnenia opatrení vykonával buď v rámci plánovaných kontrolných akcií popri hlavnom predmete kontroly v subjektoch, kde boli vykonané kontrolné akcie už v predchádzajúcom období, alebo osobitnými kontrolnými akciami, ktoré boli orientované výhradne na kontrolu plnenia opatrení.

NKÚ SR v roku 2007 napríklad *kontrolou hospodárenia s verejnými prostriedkami určenými na plnenie programu „Zdravotná starostlivosť“ v rozpočtovej kapitole MZ SR* hodnotením plnenia opatrení prijatých na základe predchádzajúcich kontrol zistil, že kontrolované subjekty z 54 prijatých opatrení splnili 45, čiastočne splnili 4 opatrenia a 5 opatrení nespĺnili. Nespĺnené boli opatrenia zamerané na dôsledné dodržiavanie zákona o účtovníctve a zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

NKÚ SR v rámci *kontroly projektov ISPA/Kohézny fond, ktorých doba realizácie skončila 31.12.2006*, ktorá bola zameraná na realizáciu dvoch projektov ISPA/Kohézny fond poskytnutých na financovanie odbornej pomoci pre prípravu prioritných protipovodňových opatrení v SR a modernizáciu železničnej trate Bratislava – Trnava, úsek Bratislava Rača – Šenkvice analyzoval všetky zistené nedostatky za celé obdobie realizácie kontrolovaných projektov súvisiace priamo s projektom a nedostatky systémového charakteru. NKÚ SR posúdil činnosti na nápravu zisteného stavu, ako aj úroveň sledovania plnenia odporúčaní na odstránenie zistených nedostatkov jednotlivými kontrolnými orgánmi.

Nedostatočné plnenie opatrení prijatých z predchádzajúcich kontrol NKÚ SR zistil pri *kontrole stavu prevodu nehnuteľného majetku a vybraného hnutel'ného majetku štátu MO SR*. V rámci tejto kontroly bolo zistené, že z celkového počtu 19 opatrení, ktoré boli prijaté na odstránenie zistených nedostatkov, ktoré bezprostredne súviseli s nakladaním majetku štátu bolo splnených, resp. sa plnilo 10 opatrení, 2 opatrenia boli čiastočne splnené a 7 opatrení splnených nebolo.

Kontrolou plnenia opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov v Slovenskej agentúre pre rozvoj investícií a obchodu v Bratislave bolo zistené, že z celkového počtu 18 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov bolo 10 splnených, 4 boli čiastočne splnené, 3 boli plnené priebežne a 1 opatrenie sa v dôsledku právnych úprav stalo neaktuálnym. Touto kontrolnou akciou sa potvrdilo, že pravidelne vykonávané kontroly plnenia opatrení zo strany NKÚ SR v organizáciách zriadených centrálnymi orgánmi majú vplyv na zvýšenie efektivity ich práce.

Kontrolou plnenia opatrení z kontroly postupu daňových orgánov pri správe, kontrole a vymáhaní dane z pridanej hodnoty a plnenia úloh v rámci systému VIES na výmenu informácií medzi členskými krajinami EÚ bolo zistené, že správcovia daní na základe plnenia prijatých opatrení vykonali predpisy dane v evidencii štátnych príjmov v celkovej sume 3 399 tis. Sk, pokuty v sume 146 tis. Sk a sankčný úrok v sume 1 867 Sk. Daňové subjekty z uvedených predpisov uhradili 1 652 tis. Sk, čo predstavuje 46,6 %. Plnením opatrení

zameraných na vymáhanie daňových nedoplatkov správcovia daní vymohli 2 898 tis. Sk.

1.3 Charakteristika realizácie výsledkov kontrol

V súlade so zákonom o NKÚ SR boli s výsledkami kontrolných akcií oboznámení štatutárni zástupcovia alebo príslušné orgány kontrolovaných subjektov. V rámci svojej pôsobnosti NKÚ SR využíval v hodnotenom roku v širšej miere možnosť predkladať kontrolovaným subjektom a príslušným orgánom odporúčania na riešenie nedostatkov zistených v rámci jednotlivých kontrolných akcií.

NKÚ SR napr. na základe výsledkov *kontroly realizácie vybraných programov a dodržiavania zásad programového rozpočtovania* odporučil kontrolovaným subjektom prijatie opatrení zameraných na:

- stanovenie motivačných prvkov pre podnikateľské subjekty v rozpočtovom programovaní,
- výraznejšie používanie kvalitatívnych ukazovateľov pre dosiahnutie stanovených cieľov,
- stanovovanie reálnych cieľov k rozpočtovým prostriedkom,
- úpravu jednotnej metodiky zberu, triedenia a vyhodnocovania štatistických údajov a jej zosúladenie s normami EÚ,
- dopracovanie interných smerníc zameraných na stanovenie kritérií pre poskytovanie dotácií,
- dôsledné zabezpečovanie výkonu predbežnej, priebežnej finančnej kontroly a na vykonávanie následnej finančnej kontroly použitia dotácie podľa zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Na základe *kontroly rozvoja vysokého školstva podľa programu „Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl“* v rozpočtovej kapitole MŠ SR odporučil kontrolovanému subjektu prijatie opatrení zameraných na:

- zvýšenie percentuálneho podielu zo zdrojov štátneho rozpočtu viazaného na HDP a mimo rozpočtového financovania vysokoškolského vzdelávania,
- na právnu úpravu motivačných prvkov pre podnikateľské subjekty, zameraných na spolufinancovanie vzdelávania odborníkov pre ich praktické uplatňovanie v spolufinancujúcich podnikoch,
- zabezpečenie motivačných faktorov pre zatraktívnenie povolania vysokoškolský učiteľ.

Vychádzajúc z výsledkov *kontroly postupu správcu dane pri správe, kontrole a vymáhaní dane z motorových vozidiel a overenie správnosti a včasnosti prevodu výnosu dane do rozpočtov VÚC* odporučil NKÚ SR nasledovné:

- v rámci novelizácie *zákona o správe daní a poplatkov* stanoviť bezodkladné vyrubenie sankčného úroku daňovému subjektu, ktorý daň uhradil po termíne splatnosti a stanoviť bezodkladné uloženie pokuty ak došlo k nesplneniu povinnosti nepeňažnej povahy a stanoviť primeranú lehotu pre správcu dane na začatie vymáhania daňových nedoplatkov po ich vzniku v záujme zvýšenia efektívnosti ich vymáhania.
- v rámci tejto kontroly ďalej odporučil aj systémové organizačné opatrenie zamerané na zabezpečenie prepojenia dát medzi daňovými úradmi a dopravným inšpektorátom, pretože správca dane nemá možnosť operatívne overovať na dopravnom inšpektoráte kto a kedy bol držiteľom motorových vozidiel. Podľa zákona o miestnych daniach je práve táto skutočnosť pre správne určenie daňovej povinnosti rozhodujúca. Prepojenie dát medzi daňovými úradmi a dopravným inšpektorátom by do značnej miery urýchlilo proces daňového exekučného konania.

NKÚ SR uplatnil v rámci *kontroly hospodárnosti a účelnosti použitia finančných*

prostriedkov na správu a nakladania s nefinančným majetkom v Národnej banke Slovenska odporúčania na zlepšenie existujúceho stavu, resp. riešenie nedostatkov zistených v niektorých oblastiach predmetu kontroly, ktoré boli zamerané na zvýšenie transparentnosti postupov pri obstarávaní zákaziek s nízkou hodnotou, postupov pri rozhodovaní o finančných daroch a evidencii použitia predmetov zakúpených z prostriedkov vyčlenených na reprezentačné účely.

V rámci *kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami, nakladania s majetkom vrátane správy a vymáhania pohľadávok Slovenskej konsolidačnej, a. s. NKÚ SR* odporučil realizovať presun voľných zdrojov spoločnosti z komerčných bánk do Štátnej pokladnice a dôsledné uplatňovanie zákona o verejnom obstarávaní pri obstarávaní dodávok tovarov, prác a služieb.

Na základe *kontroly stavu, úrovne správy a ochrany majetku vyšších územných celkov v organizáciách v ich zriaďovateľskej pôsobnosti, NKÚ SR v oblasti kultúry* odporučil právne upraviť spôsob oceňovania zbierkových predmetov tak, aby odborné komisie kontrolovaných subjektov v prípadoch ich získania vlastným zberom a darovaním určovali aj ich finančnú hodnotu a vykazovanie hodnoty umeleckých diel a zbierkových predmetov v účtovnej evidencii.

V rámci *kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom obcí a samosprávnych krajov vykonanej na základe podnetov, NKÚ SR* odporučil venovať väčšiu pozornosť skvalitneniu funkčnosti a spoľahlivosti vnútorného kontrolného systému a zvyšovaniu odbornosti a právneho vedomia svojich zamestnancov, vrátane malých obcí.

Na základe *kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom zriaďovateľov vo vybratých Domovoch sociálnych služieb a Domovoch dôchodcov NKÚ SR* odporučil samosprávnym krajom ako zriaďovateľom kontrolovaných subjektov:

- interne upraviť postup a kritériá prijímania klientov do domovov, nakladania s majetkom klientov pozbavených svojprávnosti, vykonávania inventarizácie majetku a záväzkov, normovanej spotreby pohonných látok pri prevádzke služobných motorových vozidiel a pre vymáhania pohľadávok po zosnulých klientoch,
- zabezpečiť využiteľnosť prebytočného nehnuteľného majetku, zvereného do správy domovov,
- doplniť zriaďovacie listiny o vecné a finančné vymedzenie majetku.

Na základe *kontroly oprávnenosti čerpania finančnej dotácie poskytnutej samosprávnymi krajmi akciovým spoločnostiam Slovenskej autobusovej dopravy v zmysle zmluvy o výkone vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave NKÚ SR* odporučil samosprávnym krajom aby:

- zmluvu o výkone vo verejnom záujme vo vnútroštátnej prímestskej autobusovej doprave na príslušný rok uzatvorili najneskôr do konca januára roka, pre ktorý sa poskytuje dotácia na krytie straty,
- v zmluve dohodli termín na vyúčtovanie dotácií po ukončení účtovnej závierky,
- riešili prevod akcií SAD a.s., ktoré vlastní Fond národného majetku SR do vlastníctva samosprávnych krajov s cieľom vykonávať účinnú kontrolu hospodárenia prostredníctvom zástupcov VÚC v predstavenstve a dozornej rade.

V prípade, ak boli opatrenia kontrolovaných subjektov, prijaté na odstránenie zistených nedostatkov, nedostatočné alebo nevytvárali predpoklady na úplné odstránenie všetkých zistených nedostatkov, NKÚ SR v rámci rokovania so štatutárnymi orgánmi kontrolovaných subjektov navrhol tieto opatrenia spresniť alebo doplniť.

Výsledky z kontrolných akcií úrad predkladal príslušným výborom NR SR a ďalším orgánom verejnej správy. Informácie o výsledkoch kontrol boli prezentované na tlačových konferenciách, priebežne zverejňované na internetovej stránke NKÚ SR a štvrtročne v Spravodajcovi NKÚ SR.

2 Ostatné činnosti NKÚ SR

2.1 Stanoviská a správa NKÚ SR pre NR SR

V súlade s § 5 ods. 1 zákona o NKÚ SR vypracoval úrad stanovisko k Návrhu štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky za rok 2006. NR SR prerokovala stanovisko (tlač č. 322) na svojej 11. schôdzi dňa 28. júna 2007. Pri vypracovaní stanoviska boli využité poznatky z kontrol správnosti zostavenia záverečných účtov vykonaných v 19-tich rozpočtových kapitolách.

NKÚ SR na základe § 5 ods. 1 zákona o NKÚ SR vypracoval a predložil NR SR Stanovisko k návrhu štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 2008 (tlač č. 475), v ktorom vyhodnotil aj návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2008 – 2010. NKÚ SR hodnotil návrh štátneho rozpočtu na rok 2008 ako realistický s vybilancovaním pozitívnych a negatívnych rizík pri zohľadnení právneho poriadku SR a vládou odsúhlasených budúcich legislatívnych zmien. NKÚ SR odporučil NR SR vládnym návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 2008 schváliť.

NKÚ SR na základe § 5 ods. 5 zákona o NKÚ SR vypracoval Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti NKÚ SR za rok 2006. Národná rada SR správu (tlač č. 240) prerokovala dňa 17.05.2007 s tým, že ju zobrala na vedomie.

2.2 Činnosť NKÚ SR ako orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci a certifikačného orgánu

NKÚ SR na základe § 5 ods. 2 a 3 zákona o NKÚ SR vydal v 2007 dve vyhlásenia o ukončení pomoci a dva certifikáty ročného zúčtovania programov.

2.2.1 Vyhlásenia o ukončení pomoci k projektom ISPA/Kohézny fond

NKÚ SR vydal v roku 2007 dve vyhlásenia o ukončení pomoci týkajúce sa projektov ISPA/Kohézny fond:

- CCI 2000/SK/16/P/PT/001 „Modernizácia železničnej trate Bratislava Rača – Trnava, úsek Bratislava Rača – Šenkvice“,
- CCI/2002/SK/16/P/PA/007 „Technická pomoc pri príprave protipovodňových opatrení v Slovenskej republike“.

Vyhlásenie NKÚ SR bolo zaslané príslušným orgánom Európskej komisie v stanovenom termíne (30. jún 2007) spolu so sprievodnou správou o výsledkoch záverečnej kontroly projektu. V nadväznosti na to bola vykonaná dodatočná kontrola projektu a správa z tejto kontroly bola v decembri 2007 zaslaná orgánom Európskej komisie.

NKÚ SR bude v pozícii orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu pokračovať v plnení úloh a povinností až do

ukončenia všetkých programov štrukturálnych fondov programového obdobia rokov 2004-2007, projektov ISPA/Kohézny fond a projektov kohézneho fondu 2004-2006 v súlade s nariadeniami EÚ v časovom horizonte rokov 2010-2011.

2.2.2 Certifikáty ročného zúčtovania programov

NKÚ SR v zmysle § 5 ods. 3 zákona o NKÚ SR plnil úlohy certifikačného orgánu pre program SAPARD a pre záručnú sekciu EAGGF. V roku 2007 v tejto pozícii vydal certifikát zúčtovania programu SAPARD za rok 2006 a spolu so sprievodnou správou o výsledku kontroly ho predložil prostredníctvom Splnomocnenca pre Národný fond v stanovenom termíne príslušnému orgánu Európskej komisie. Certifikát zúčtovania záručnej sekcie EAGGF za finančný rok 2007 bol spolu so sprievodnou správou o výsledkoch kontroly zaslaný začiatkom februára 2008 priamo príslušnému orgánu Európskej komisie.

Po vykonaní kontrol a po vydaní rozhodnutí Európskej komisie o zúčtovaní záručnej sekcie EAGGF za rok 2006 NKÚ SR v roku 2008 ukončí svoje pôsobenie v pozícii certifikačného orgánu. Túto funkciu NKÚ SR prestane vykonávať z dôvodu straty platnosti nariadenia Komisie Európskeho spoločenstva, ktorým boli stanovené podrobné pravidlá pre uplatnenie nariadenia Rady Európskeho hospodárskeho spoločenstva týkajúceho sa postupu pri zúčtovaní v sekcii záruk EAGGF.

2.3 Plnenie funkcie audítora EUROSAI

Obdobne ako v predchádzajúcom roku vykonával zástupca NKÚ SR spolu so zástupcom Belgického účtovného dvora funkciu vnútorného audítora pre účty EUROSAI.

Volení audítori v súlade s čl. 15 Štatútu EUROSAI vykonali následnú kontrolu účtov a účtovných dokladov za predchádzajúci rok na generálnom sekretariáte EUROSAI. Táto kontrola bola zameraná na preverenie príjmov a výdavkov, finančných investícií a na správnosť ich obstarania, ako aj na overenie účtovných dokumentov vydaných sekretariátom EUROSAI.

Následnou kontrolou bol zistený súlad účtov s účtovnými dokladmi a potvrdené, že finančné výkazy poskytovali pravdivý obraz o finančnej situácii EUROSAI k 31.12.2006. Na základe tejto kontroly audítori navrhli Výkonnému výboru EUROSAI odporúčania a vypracovali správu o kontrole účtov EUROSAI za rok 2006. Táto správa bola za Slovenskú republiku podpísaná predsedom NKÚ SR a za Belgicko prezidentom Belgického účtovného dvora a následne zaslaná Výkonnému výboru EUROSAI.

2.4 Súčinnosť NKÚ SR s Európskym dvorom audítorov

NKÚ SR sa v zmysle článku 248 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva podieľal na príprave, výkone a realizácii auditu, ktorý vykonal Európsky dvor audítorov v Colnom riaditeľstve SR a vybraných colných úradoch. V rámci vyhlásenia o vierohodnosti účtov za rozpočtový rok 2007 bol audit zameraný na tradičné vlastné zdroje EÚ z režimu „Uskladňovanie v colných skladoch“.

2.5 Určenie audítora ročnej účtovnej závierky NBS

NKÚ SR v súlade so zvyklosťami centrálnej banky v krajinách EÚ a v zmysle § 5 ods. 6 zákona o NKÚ SR a § 39 ods. 2 zákona o NBS výkonom účtovnej závierky NBS k 31.12. 2007

opätovne poveril spoločnosť Ernst & Young Slovakia, s.r.o. Bratislava. Zároveň predseda NKÚ SR požiadal guvernéra NBS o predloženie kópie správy audítora za rok 2007.

2.6 Súčinnosť s orgánmi činnými v trestnom konaní

V záujme prehĺbenia doterajšej spolupráce NKÚ SR s orgánmi činnými v trestnom konaní sa počas roku 2007 uskutočnili dve pracovné rokovania zástupcov NKÚ SR a Generálnej prokuratúry SR. V rámci nich boli konkretizované formy spolupráce a ich personálne zabezpečenie. Bol dohodnutý aj spôsob zasielania podnetov na výkon kontroly a sťažností zo strany NKÚ SR, patriacich do pôsobnosti Generálnej prokuratúry SR a zasielania protestov Generálnou prokuratúrou SR týkajúcich sa najmä miestnych daní a poplatkov, nakladania s majetkom obcí, ako aj podnetov občanov, ktoré patria do pôsobnosti NKÚ SR. Prerokované boli aj možnosti výkonu spoločných kontrol a previerok.

V hodnotenom období bola realizovaná súčinnosť v 10 prípadoch. Na základe vyžiadania orgánov činných v trestnom konaní NKÚ SR v 7 prípadoch zaslal požadované výsledné materiály z kontrolnej činnosti a v 2 prípadoch poskytol požadované informácie. V 1 prípade bol požiadaný o vykonanie kontroly.

Na základe výsledkov kontrol, pri ktorých boli zistené skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, NKÚ SR v súlade s § 3 ods. 2 Trestného poriadku odstúpil v roku 2007 orgánom činným v trestnom konaní 6 trestných oznámení. Oznámené boli prípady podozrenia zo spáchania trestných činov proti majetku, trestných činov proti poriadku vo verejných veciach, ako aj iných trestných činov. Na základe zaslaných oznámení NKÚ SR orgány činné v trestnom konaní začali v 3 prípadoch trestné stíhanie.

2.7 Stanoviská a odporúčania NKÚ SR v pripomienkovom konaní

NKÚ SR sa v roku 2007 vyjadril v rámci pripomienkového konania k 454 návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov, legislatívnych zámerov, uznesení vlády, opatrení, koncepcií, správ rôzneho charakteru z najdôležitejších oblastí verejnej správy a k iným materiálom.

Prehľad počtu uplatnených odporúčaní a stanovísk v pripomienkovom konaní v rokoch 2004 až 2007 je uvedený v nasledujúcom grafe:

NKÚ SR v roku 2007 k celkovému počtu 404 doručených návrhov legislatívneho charakteru uplatnil 35 pripomienok z ktorých bolo 13 pripomienok zásadného charakteru.

Z uvedených pripomienok bola napr. akceptovaná pripomienka k návrhu novely zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, ktorou žiadal doplniť podmienku, aby verejné zdravotné poistenie bolo činnosťou vo verejnom záujme a podliehalo kontrole NKÚ SR. Akceptovaná bola aj pripomienka k návrhu pravidiel diplomatického protokolu v SR, na základe ktorej bol doplnený protokolárny poriadok o funkciu predsedu NKÚ SR.

Akceptovaná bola aj pripomienka NKÚ SR k návrhu zákona o európskom zoskupení územnej spolupráce a doplnení zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení zákona č. 215/2004 Z. z. uplatnením ktorej sa zamedzilo možnosti vzniku negatívnych hospodárskych následkov pre členov európskeho zoskupenia územnej spolupráce.

NKÚ SR uplatnil pripomienku, ktorá bola akceptovaná, aj k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, v zmysle ktorej bude Sociálna poisťovňa, a. s. povinná naďalej predkladať výročnú správu vláde SR a NR SR po jej schválení dozornou radou, pričom strategické zámery činnosti Sociálnej poisťovne, a.s. bude schvaľovať NR SR a schvaľovanie odmien generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, a.s. bude naďalej v kompetencii vlády SR.

Akceptované boli aj pripomienky uplatnené k návrhu zákona, ktorým sa upravujú niektoré otázky súvisiace s pomocou poskytovanou z fondov EÚ, návrhu nariadenia vlády, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 158/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou platby na pestovanie energetických plodín a návrhu výnosu o poskytovaní dotácií právnickým osobám založeným alebo zriadeným na ochranu spotrebiteľa.

V rámci rozporového konania bola akceptovaná aj pripomienka NKÚ SR k návrhu nariadenia vlády SR o podmienkach poskytovania štátnej pomoci v poľnohospodárstve, potravinárstve, rybnom hospodárstve a lesnom hospodárstve, ktorou sa odstránil rozpor so zákonom č. 274/2006 Z. z. o podpore v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka.

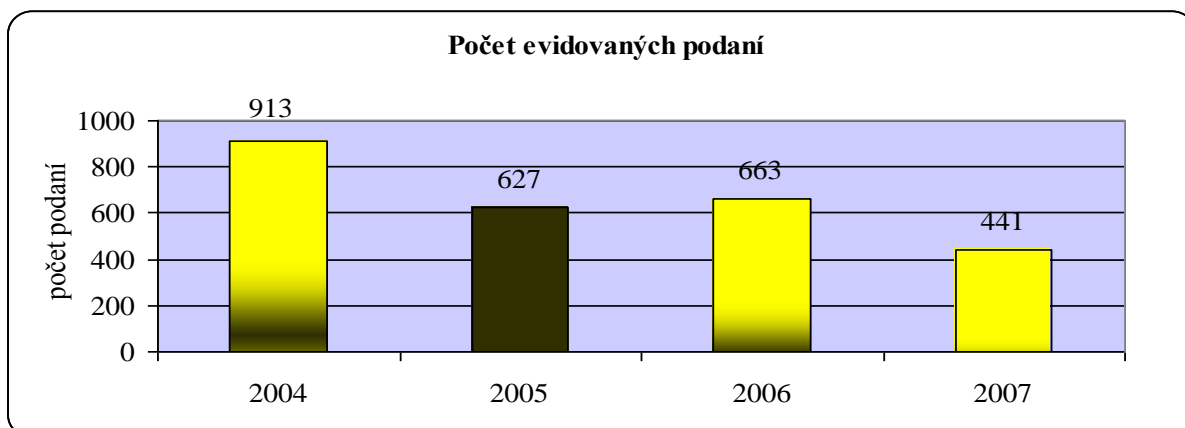
NKÚ SR okrem toho uplatnil aj pripomienky k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite, návrhu zákona o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy strategických stavieb a návrhu zákona o premávke na pozemných komunikáciách, podmienkach vedenia vozidiel, ktoré zatiaľ nie sú doriešené.

V roku 2007 sa NKÚ SR pod gesciou MF SR, spolu s ďalšími 7 vybranými ústrednými orgánmi štátnej správy aktívne podieľal na realizácii pilotného projektu „Posilnenie riadenia verejných financií – posilnenie systému monitorovania a hodnotenia a vynakladania verejných prostriedkov“ financovaného z prostriedkov EÚ z Prechodného fondu 2004 a prispel k aktualizácii metodológie hodnotenia programov.

2.8 Vybavovanie podaní fyzických osôb a právnických osôb

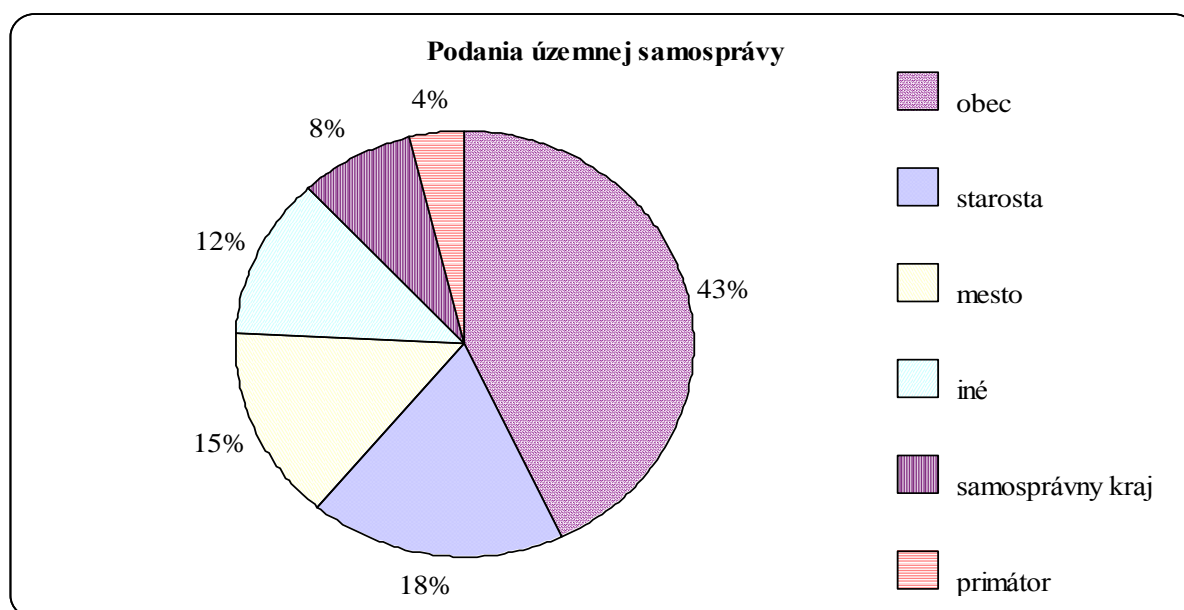
V roku 2007 evidoval NKÚ SR 441 podaní fyzických osôb a právnických osôb, z ktorých 212 podaní (48 %) poukazovalo na nedostatky na ktoré sa nevzťahovala kontrolná pôsobnosť NKÚ SR. Pri porovnaní s prechádzajúcim rokom došlo v roku 2007, popri znížení celkového počtu o 222 podaní, k zvýšeniu podielu podaní patriacich do pôsobnosti NKÚ SR zo 44 % na 52 %, čo možno pripísať skvalitneniu styku s verejnosťou v predchádzajúcom období a zvýšeniu informovanosti verejnosti o kompetenciách a kontrolnej pôsobnosti NKÚ SR.

Prehľad o počte evidovaných podaní fyzických osôb a právnických osôb za roky 2004 až 2007 je uvedený v nasledujúcom grafe:

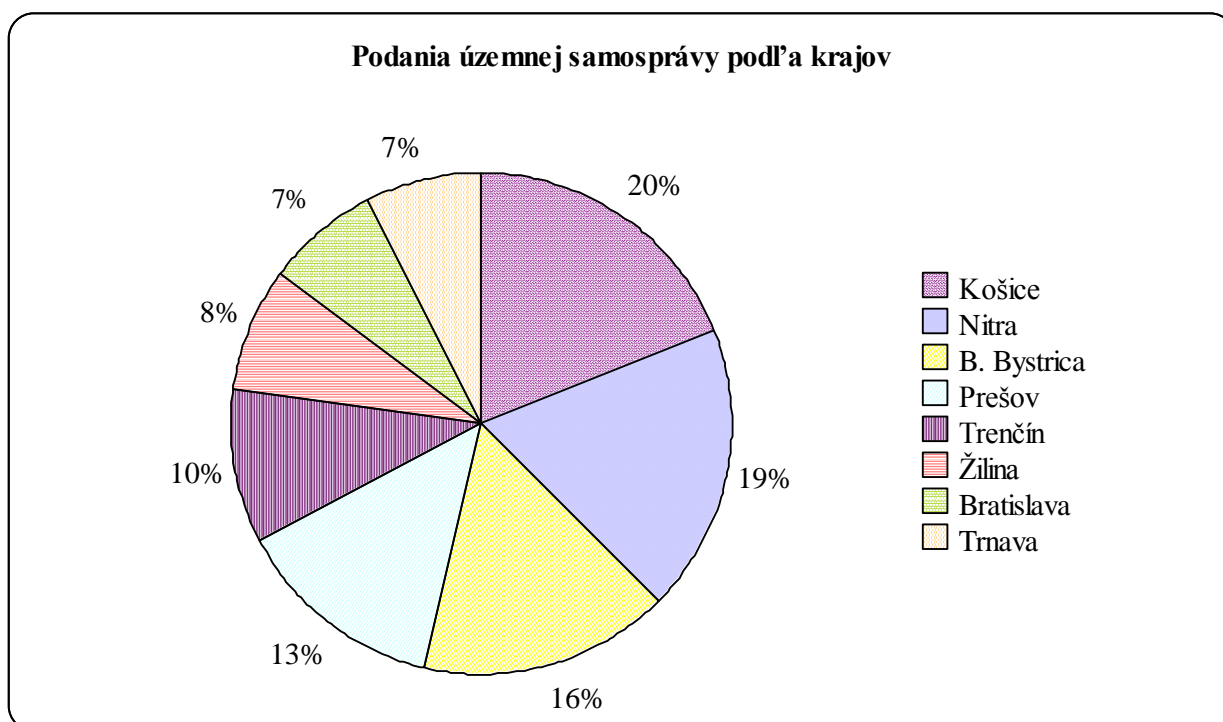
Z celkového počtu 229 podaní patriacich do kontrolnej pôsobnosti NKÚ SR poukazovalo 119 podaní na nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami, 35 podaní na nehospodárne nakladanie s majetkom, 33 podaní na porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov, 20 podaní sa týkalo problematiky verejného obstarávania, 10 podaní poukazovalo na nedostatky v oblasti poskytovania a čerpania európskych fondov, 8 na poskytovanie štátnych dotácií a 4 podania na problémy v oblasti daní, ciel a iných poplatkov. Proti ministerstvám, ďalším orgánom štátnej správy, iným inštitúciám a právnickým osobám smerovalo 80 podaní (34%).

Na problémy v oblasti územnej samosprávy poukázalo 149 podaní, čo predstavovalo 66 % a čo zároveň znamenalo zvýšenie podielu týchto podaní oproti predchádzajúcemu roku o 10 %. Z uvedeného počtu došlých podaní bolo 47 podaní (20%) využitých pri kontrolnej činnosti NKÚ SR. Z podaní, ktoré smerovali do oblasti územnej samosprávy smerovalo proti obciam a starostom 91 podaní. Proti mestám a ich primátorom 28 podaní a proti samosprávnym krajom 12 podaní. Ostatné podania smerovali predovšetkým proti organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, miest resp. samosprávnych krajov, ktoré sa najčastejšie týkali materských, základných a stredných škôl.

V podaniach, smerujúcich do oblasti územnej samosprávy sťažovatelia najčastejšie poukazovali na nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami a nehospodárne nakladanie s majetkom obcí, ku ktorému dochádzalo predovšetkým pri predaji obecného majetku blízkym osobám starostovi resp. poslancom bez verejnej súťaže. V podaniach bolo okrem toho upozorňované aj na prepojenosť hlavného kontrolóra a starostu, čím bol nepriamo spochybnený kontrolný systém v týchto orgánoch samosprávy. Niektoré podania hlavných kontrolórov a poslancov mali charakter dopytov smerujúcich k riešeniu problémov, ku ktorým NKÚ SR poskytol potrebné informácie na ich možné riešenie.

Z hľadiska členenia podaní podľa územnej samosprávy bolo najviac (po 28) podaní zaslaných NKÚ SR z Košického a Nitrianskeho kraja.

NKÚ SR využíva podania fyzických a právnických osôb v rámci svojej činnosti, pričom zovšeobecnené poznatky slúžia ako podklad pri tvorbe ročných plánov kontrolnej činnosti.

2.9 Styk s verejnosťou

NKÚ SR v roku 2007 prehĺbil a skvalitnil komunikáciu a styk s verejnosťou v intenciách zákona o slobodnom prístupe k informáciám, tlačového zákona a nadväzujúcich všeobecne záväzných a interných predpisov.

Za týmto účelom bol vytvorený v sekcii predsedu samostatný odbor komunikácie a styku s verejnosťou, ktorého predstavený je zároveň hovorcom NKÚ SR. Jeho zriadením sa sledovala centralizácia poskytovania informácií a skvalitnenie informovanosti občanov a masovokomunikačných prostriedkov.

V roku 2007 bolo na NKÚ SR doručených 127 podaní týkajúcich sa informovanosti občanov, z čoho malo 50 charakter žiadostí o prístupnosť informácií. V ostatných podaniach

občania žiadali o odborné stanovisko alebo právnu radu. Všetky podania boli vybavené zákonným spôsobom a v lehote stanovenej zákonom o slobodnom prístupe k informáciám a interných predpisov.

Žiadosťami o prístupenie informácií sa občania najčastejšie domáhali prístupenia výsledkov z vykonaných kontrol v oblasti samosprávy a eurofondov, hospodárenia miest a obcí, ako aj objasnenia problémov súvisiacich s postavením a kompetenciami NKÚ SR.

Verejnosť bola počas roka informovaná o postavení, kompetenciách a kontrolnej činnosti NKÚ SR predovšetkým prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov. Oboznamovanie bolo pravidelne a transparentne realizované prostredníctvom tlačových správ, poskytovaním vyhlásení a stanovísk. Úrad sa dostal do povedomia verejnosti aj cestou informačných materiálov a internetovej stránky (<http://www.nku.gov.sk>). Komplexné informácie o výsledkoch kontrol boli poskytované štvrtročne v Spravodajcovi NKÚ SR. Jednotlivé správy z kontrol úrad priebežne zverejňoval na internetovej stránke a prezentoval na tlačových konferenciách.

2.10 Medzinárodné aktivity

NKÚ SR v roku 2007 realizoval medzinárodné aktivity v zmysle zákona o NKÚ SR, medzinárodných dohôd uzavretých s partnerskými NKI v zahraničí, Koncepcie rozvoja NKÚ SR na roky 2007 – 2012 a plánu medzinárodných aktivít na rok 2007. V roku 2007 sa uskutočnilo celkovo 53 vyslaní 99 zamestnancov do zahraničia a 16 prijatí 135 osôb.

Zahraničné pracovné cesty, na ktoré boli vyslaní zástupcovia NKÚ SR, mali charakter stretnutí na najvyššej úrovni, stretnutí členov pracovných skupín v rámci EUROSAI, INTOSAI a Kontaktného výboru, stretnutí k spoločným medzinárodným kontrolám, ostatných pracovných stretnutí a účasti na seminároch a konferenciách.

Pracovné cesty na najvyššej úrovni sa uskutočnili v rámci pravidelných ročných stretnutí vedúcich predstaviteľov NKI krajín EÚ a krajín V4+2, v rámci ktorých boli prerokované aktuálne otázky týkajúce sa najmä záležitostí EÚ, ako aj NKI zúčastnených krajín. Predseda NKÚ SR vykonal štyri oficiálne návštevy na základe pozvania prezidentov úradov a jednu návštevu na pozvanie člena EDA. Pri príležitosti 30. výročia založenia EDA sa zúčastnil seminára o finančnej kontrole v Luxemburgu a zúčastnil sa XIX. kongresu INCOSAI v Mexiku.

Na XIX. Kongrese INTOSAI v Mexiku

NKÚ SR mal v roku 2007 svojich zástupcov v 8 pracovných skupinách pôsobiacich v rámci INTOSAI a EUROSAI, zástupcov pôsobiacich v 5 pracovných skupinách Kontaktného výboru a v 3 ďalších zoskupeniach. V roku 2007 boli zástupcovia úradu vyslaní

na 18 zahraničných pracovných ciest. Zástupcovia NKÚ SR sa aktívne podieľali na činnosti pracovných skupín s konkrétnou realizáciou súvisiacich aktivít na NKÚ SR. Získané skúsenosti z pracovných ciest boli využité najmä v rámci medzinárodných kontrol, pri kontrole fondov EÚ a pri tvorbe a novelizácii príručiek a manuálov pre kontrolu, najmä v oblasti fondov EÚ.

Zamestnanci NKÚ SR boli vyslaní na 4 semináre a 2 konferencie za účelom získania potrebných informácií, poznatkov a výmeny skúseností súvisiacich s normatívnou úpravou výkonu kontroly, s uplatňovaním smerníc INTOSAI a implementáciou skúseností do prípravy a zdokonalenia kontroly výkonnosti na NKÚ SR. Získané poznatky boli využité v rámci kontrolnej činnosti a pri zvyšovaní odbornej spôsobilosti ostatných kontrolórov.

V roku 2007 sa uskutočnilo 10 zahraničných pracovných ciest, ktorých cieľom bola medzinárodná spolupráca v oblasti paralelných a koordinovaných kontrol. Stretnutia sa uskutočnili za účelom prerokovania prípravy programu, kontrolných postupov, resp. záverov a prípravy spoločných správ, resp. komuniké z paralelných a koordinovaných kontrol.

V roku 2007 bolo vykonaných 7 zahraničných pracovných ciest, ktorých cieľom boli pracovné stretnutia za účelom výmeny poznatkov a získania informácií súvisiacich s pôsobnosťou a plnením úloh úradu. V roku 2007 boli vykonané aj 2 zahraničné pracovné cesty na stretnutia Kontaktných pracovníkov NKI krajín EÚ za účelom prípravy rokovania Kontaktného výboru predsedov NKI krajín EÚ a EDA v Helsinkách a 1 zahraničná pracovná cesta, cieľom ktorej bol výkon kontroly účtov EUROSAI za rozpočtový rok 2006.

Na stretnutí prezidentov NKI krajín EÚ a EDA v Helsinkách

Prijatia zahraničných delegácií, ktoré sa uskutočnili v roku 2007 mali charakter prijatí na najvyššej úrovni, stretnutí členov pracovnej skupiny pre kontrolu životného prostredia a stretnutí k spoločným medzinárodným kontrolám. Predmetom rokovania počas prijatí na najvyššej úrovni bola výmena informácií a skúseností z činnosti kontrolných úradov, činnosti INTOSAI, hľadanie spoločných tém na medzinárodné kontroly a podpísanie spoločného komuniké z ukončenej koordinovanej kontroly.

V roku 2007 sa konalo 5. stretnutie Pracovnej skupiny EUROSAI pre kontrolu životného prostredia v Senci za účasti 71 účastníkov z krajín EÚ, Číny a Brazílie. Na stretnutí bola diskutovaná možnosť kontrol v oblasti dodržiavania záväzkov Kjótskeho protokolu. Zorganizovaním tohto stretnutia pod gesciou NKÚ SR s aktívnou prezentáciou v súčasnosti ojedinelej medzinárodnej kontroly v tejto oblasti vykonávanej spolu s Českou republikou, Slovinskom a Rakúskom sa sledovalo zapojenie kontrolných inštitúcií do riešenia globálnych problémov.

Okrem toho sa uskutočnilo 9 prijatí zahraničných delegácií za účelom prípravy a výkonu paralelných a koordinovaných kontrol.

Na 5. stretnutí Pracovnej skupiny EUROSAT pre kontrolu životného prostredia v Senci

Podpísanie spoločnej správy z kontroly vykonanej s NKÚ, Česká republika, Banská Bystrica

Na návšteve NKI Bulharska

Hlavným prínosom medzinárodných aktivít NKÚ SR bol rozvoj bilaterálnych a multilaterálnych vzťahov s inštitúciami rovnakého zamerania v celosvetovom rozsahu, zvyšovanie kvality a efektívnosti kontrolnej činnosti na základe získavania a výmeny odborných informácií a skúseností, ako aj zvyšovanie medzinárodného kreditu SR v oblasti kontroly.

Úrad aktívne prezentoval pokrok v oblasti výkonu kontroly na viacerých medzinárodných podujatiach, napr. na rokovaní prezidentov NKI krajín V4, Rakúska a Slovinska v Slovinskej Salinere a inde.

3 Hospodárenie a ľudské zdroje

3.1 Rozpočtové hospodárenie NKÚ SR v roku 2007

V zmysle zákona č. 681/2006 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2007 boli pre NKÚ SR na rok 2007 schválené záväzné ukazovatele: príjmy celkom 325,0 tis. Sk a výdavky celkom 181 438,0 tis. Sk.

Schválený rozpočet výdavkov na rok 2007 bol v priebehu roka upravený rozpočtovými opatreniami na sumu 184 704,9 tis. Sk (vrátane povoleného prekročenia

z náhrad poistného plnenia). V objeme celkových výdavkov boli zahrnuté aj prostriedky určené na investičné akcie NKÚ SR presunuté zo zdrojov roku 2006 vo výške 10 149,0 tis. Sk a tiež prostriedky na spolufinancovanie a prostriedky z rozpočtu EÚ na financovanie medzirezortného programu ECDL vo výške 23,9 tis. Sk.

Sedem rozpočtových opatrení bolo vykonaných v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Päť opatrení bolo schválených v nadväznosti na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona, resp. nariadenia vlády. Dve rozpočtové opatrenia boli vykonané na základe žiadosti NKÚ SR a týkali sa povoleného prekročenia limitu kapitálových výdavkov vo výške 3 500,0 tis. Sk, ktoré boli použité na financovanie investičných potrieb kapitoly. Tieto prostriedky pochádzali zo zdrojov štátneho rozpočtu z predchádzajúceho rozpočtového roka. Povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov vo výške 14 300,0 tis. Sk bolo schválené na financovanie rekonštrukcie budov a obstaranie informačných systémov presunom z bežných výdavkov v rámci rozpočtovej kapitoly NKÚ SR.

Skutočné čerpanie výdavkov v roku 2007 bolo 184 658,6 tis. Sk, čo predstavovalo 99,97 % upraveného rozpočtu, čím bola dosiahnutá úspora 46,0 tis. Sk; z toho v bežných výdavkoch 44,0 tis. Sk a v kapitálových výdavkoch 2,0 tis. Sk.

Najväčší podiel na čerpaní výdavkov (73,1 %) predstavovali osobné náklady (mzdy 101 294,2 tis. Sk, t.j. 54,9 % celkového objemu výdavkov, odvody do poisťovní a NÚP 32 498,6 tis. Sk, t.j. 17,6 % a bežné transfery – odchodné, odstupné a nemocenské dávky 1 086,7 tis. Sk, t.j. 0,6 %).

Prevádzkové výdavky (cestovné, energie, materiál, dopravné, opravy a údržba, nájomné, služby a výdavky na členské príspevky medzinárodným organizáciám) predstavovali 19,3 % celkového objemu rozpočtu výdavkov. Z hľadiska medziročného vývoja došlo k zníženiu celkových výdavkov na energie, materiál a dopravné. V položkách nájomné, služby a rutinná a štandardná údržba došlo k zvýšeniu výdavkov, ktoré súviseli s rozšírením siete expozitúr a realizáciou rekonštrukčných prác v budovách používaných úradom v podstatne väčšom rozsahu ako v minulom roku.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 14 091,0 tis. Sk, t.j. 7,6 % celkových výdavkov. Finančné prostriedky boli použité na obstaranie hmotného a nehmotného majetku a technické zhodnotenie administratívnych budov v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach. Realizáciou rekonštrukčných prác sa zvýšila v súlade s technickými normami bezpečnosť ako aj tepelno-technické vlastnosti budov, čo sa pozitívne začína prejavovať v bežných výdavkoch. Povolené bolo tiež viazanie kapitálových výdavkov v sume 14 358,0 tis. Sk, ktoré budú použité v roku 2008 na nákup softvéru, garáže a na dokončenie rekonštrukčných prác.

Príjmy rozpočtu NKÚ SR v hodnotenom období roka 2007 dosiahli 501,3 tis. Sk, t.j. 154,2 % pôvodne rozpočtovaných príjmov. Prekročenie plnenia príjmov bolo dosiahnuté z prenájmu priestorov školiaceho strediska v Bojniciach.

NKÚ SR dodržal všetky záväzné ukazovatele pre rok 2007 vrátane rozpočtových opatrení vykonaných v priebehu roka.

3.2 Vnútorný audit

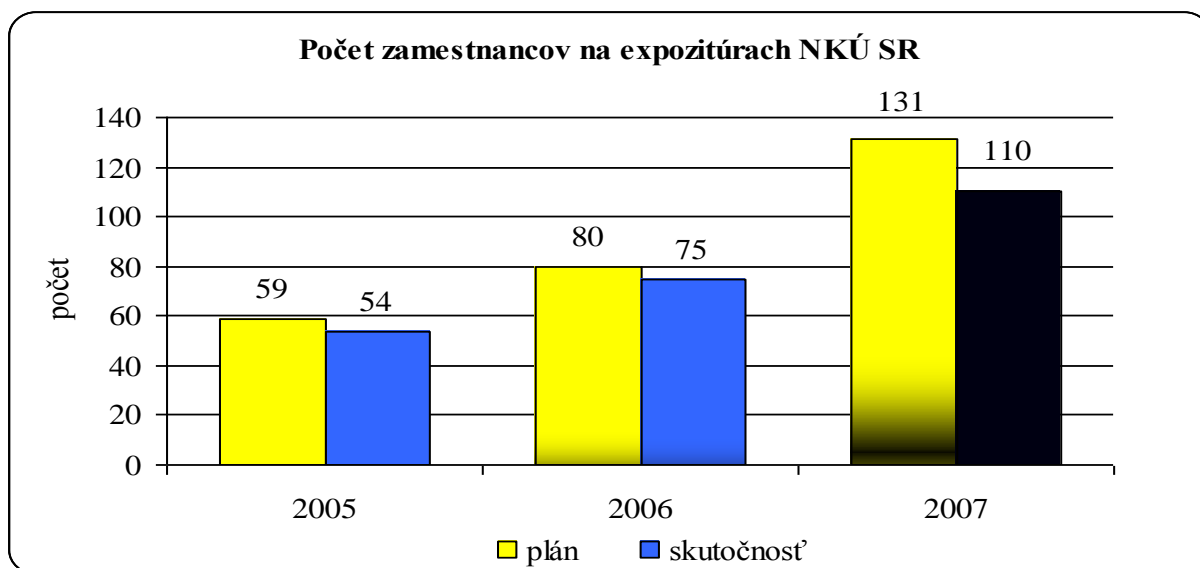
Vnútorný auditor NKÚ SR vykonal v roku 2007 v súlade s plánom činnosti vnútorného auditu audit týkajúci sa overovania vnútorného kontrolného systému úradu a audit finančných a majetkových operácií. Výsledky auditu boli v súlade so zákonom postúpené predsedovi NKÚ SR. V rámci plnenia poradnej funkcie participoval na plnení úloh týkajúcich sa medzirezortných pripomienkových konaní a vypracoval analytické podklady a stanoviská pre vedenie úradu, ktoré sa týkali porovnania nákladovosti na činnosť jednotlivých expozitúr NKÚ SR.

Zároveň sa počas celého roka zúčastňoval na poradách a pracovných stretnutiach zameraných na problematiku vnútorného auditu, ktoré organizovalo MF SR, vrátane vzájomného (twinningového) programu vzdelávania vnútorných auditorov verejnej správy.

Ročná správa o činnosti vnútorného auditu NKÚ SR za rok 2007 bola v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite predložená MF SR.

3.3 Ľudské zdroje

Limit počtu zamestnancov NKÚ SR na rok 2007 bol určený uznesením vlády v októbri 2006 v počte 289 osôb, čo predstavovalo zvýšenie počtu zamestnancov NKÚ SR oproti limitu určeného na rok 2006 o 20 osôb. V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo v roku 2007 k výraznému zvýšeniu počtu systematizovaných miest na expozitúrach, kde došlo k ich nárastu o 51 miest a to predovšetkým z dôvodu zriadenia 3 nových expozitúr v mestách Trenčín, Žilina a Prešov.

Zo skutočného stavu v počte 258 osôb bolo ku koncu roka 2007 zaradených vo verejnej službe 20 zamestnancov a v štátnej službe 238 zamestnancov, z toho v stálej štátnej službe 206 zamestnancov, v dočasnej štátnej službe 31 zamestnancov a v prípravnej štátnej službe 1 zamestnanec.

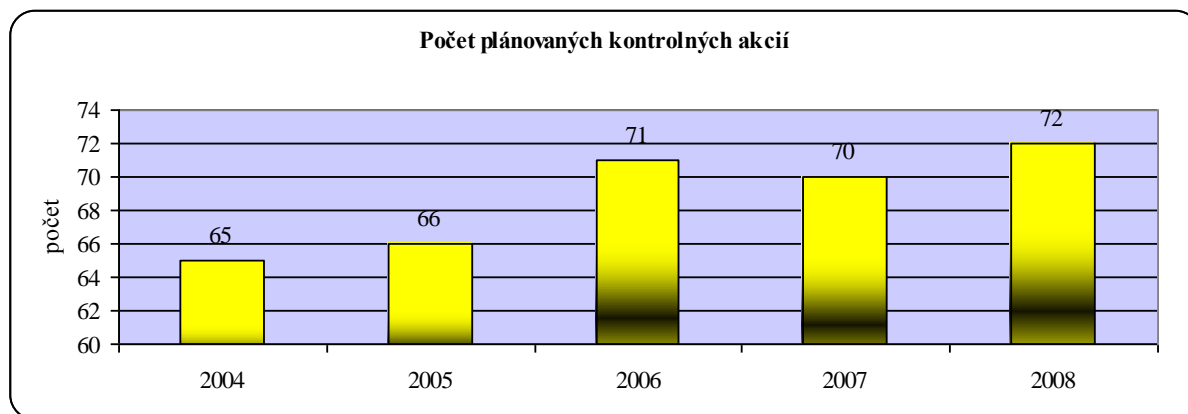
Obdobne ako v predchádzajúcom období NKÚ SR priebežne realizoval vzdelávanie svojich zamestnancov v zmysle zákona o štátnej službe, v rámci plánu vzdelávania

a aktuálnych potrieb jeho organizačných útvarov.

V priebehu roka 2007 sa zamestnanci úradu zúčastnili 93 vzdelávacích aktivít financovaných z európskeho sociálneho fondu a štátneho rozpočtu. Zamestnanci boli zapojení do národného projektu na realizáciu e-learningového vzdelávania k zvýšeniu digitálnej gramotnosti a do národného projektu „Horizontálne vzdelávanie štátnych zamestnancov zamerané na legislatívne zručnosti a na vypracúvanie strategických, koncepčných a legislatívnych dokumentov vrátane posudzovania ich vplyvov“, projektu „Podpora NKÚ SR pri uplatňovaní Európskych vykonávacích smerníc pre kontrolné štandardy INTOSAI“ a pod.

4 Aktivity NKÚ SR plánované na rok 2008

Prehľad o počte plánovaných kontrolných akcií v rokoch 2004 až 2008 je uvedený v nasledujúcom grafe:

Činnosť NKÚ SR v roku 2008 bude vykonávaná na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2008, ktorý vychádza z Koncepcie rozvoja NKÚ SR na roky 2007 – 2012 a z plánu kontrolnej činnosti na roky 2008 – 2010, pričom rešpektuje pôsobnosť NKÚ SR vymedzenú ústavou a zákonom o NKÚ SR.

Základným východiskom pre zostavenie plánu bol návrh programovej štruktúry NKÚ SR na rok 2008 - program „06S Nezávislá kontrolná činnosť“, podľa ktorého je úrad povinný v rámci cieľa 1 v roku 2008 vykonať 72 kontrolných akcií zameraných na zistenie stavu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejným majetkom.

Do plánu kontrolnej činnosti na rok 2008 bola premietnutá potreba výraznejšej orientácie kontroly na problematiku tematických okruhov, pričom pri tvorbe plánu boli využité viaceré námety výborov a poslancov NR SR, orgánov prokuratúry a podnetov občanov. Vízia kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2008 sleduje zámer, aby kontrolné akcie a úlohy zaradené do plánu napomohli k splneniu spoločenských požiadaviek a k zefektívneniu hospodárenia s verejnými financiami v SR. Výkon nezávislej kontrolnej činnosti je zameraný na získanie pravdivých poznatkov o preverovaných skutočnostiach a napomáhanie riešenia zistených nedostatkov v preverovaných subjektoch prostredníctvom navrhovania východísk príslušným orgánom, ako aj poskytovania objektívnych informácií Národnej rade SR a verejnosti.

Vychádzajúc z týchto zámerov sú jednotlivé plánované kontrolné akcie orientované predovšetkým na tematické kontroly s osobitnou orientáciou na oblasť programového rozpočtovania a na iné aktuálne spoločenské problémy, na kontrolu verejných príjmov a verejných výdavkov významnejšieho objemu, čerpanie prostriedkov z európskych fondov a iných medzinárodných inštitúcií, hospodárenie s finančnými prostriedkami a nakladanie s majetkom miest, obcí a vyšších územných celkov.

Kontrolné akcie budú realizované v intenciách právneho poriadku SR a noriem Európskeho spoločenstva. NKÚ SR bude aj naďalej pokračovať v doterajšej bilaterálnej a multilaterálnej spolupráci s NKI štátov združených v INTOSAI a EUROSAI.

V záujme splnenia uvedených úloh bude NKÚ SR v roku 2008 venovať osobitnú pozornosť vzdelávaniu zamestnancov, ktoré bude realizované v zmysle schválenej koncepcie vzdelávania upravujúcej obsah, cyklus a formy vzdelávania. Osobitný význam v tomto smere bude plniť aj projekt financovaný z nenávratného finančného príspevku z predstupového finančného nástroja EÚ. Vzdelávanie bude orientované na uplatňovanie Európskych vykonávacích smerníc pre kontrolné štandardy INTOSAI.

K posilneniu inštitucionálnej výkonnosti, zlepšeniu efektívnosti a účinnosti NKÚ SR má prispieť aj projekt „Poskytnutie technickej asistencie NKÚ SR pri uplatňovaní Európskych vykonávacích smerníc pre kontrolné štandardy INTOSAI“ financovaný z Prechodného fondu EÚ. Jeho úspešná realizácia v roku 2008 by mala napomôcť, aby sa NKÚ SR stal modernou kontrolnou inštitúciou, ktorá bude vykonávať svoju činnosť v súlade s medzinárodne akceptovanými kontrolnými štandardami a praktikami NKI EÚ.

Týmto zámerom má napomôcť nielen zvyšovanie úrovne komunikácie s verejnosťou a masovokomunikačnými prostriedkami, ale aj vytvorenie celkovej identifikácie úradu navonok i dovnútra a jeho pravidelným zviditeľňovaním vo vzťahu k verejnosti a vlastným zamestnancom.

Z á v e r

V roku 2007 NKÚ SR pokračoval v rozvíjaní svojich kontrolných aktivít predovšetkým v oblasti samosprávy. V nadväznosti na požiadavky vyplývajúce z medzinárodných dohovorov venoval pozornosť otázkam zvyšovania kvalitatívnych stránok kontroly a posilňovania svojho vplyvu v oblasti kontroly európskych fondov a ďalšiemu skvalitňovaniu hospodárenia s verejným majetkom, presadzovaním nezávislého, hospodárneho a účinného spôsobu výkonu kontroly a rozširovaním bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce s NKI v Európe.

Zovšeobecnené poznatky získané z kontrolnej činnosti ukázali na pretrvávajúce problémy najmä oblasti účtovníctva, rozpočtového hospodárenia, programového rozpočtovania, verejného obstarávania tovarov, prác a služieb, ako aj správy majetku.

V záujme posilnenia vplyvu na riešenie uvedených nedostatkov začal NKÚ SR využívať svoje nové kompetencie tak, aby pomohol kontrolovaným subjektom a príslušným orgánom riešiť zisťované problémy.

Bratislava marec 2008

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA NKÚ SR

